

Sukladno obavezi prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), a temeljem Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. (NN 03/17), Općinsko vijeće Općine Dugi Rat na svojoj _____ sjednici održanoj _____, donosi

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE DUGI RAT za razdoblje 2017.-2022. godine

Boškovićev uspon 16, 52100 Pula
www.ekoadria.hr,
e-mail: ekoadria@ekoadria.hr
tel.052/386 - 332

**NAZIV DOKUMENTA: PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE DUGI RAT
za razdoblje 2017.-2022. godine**

NARUČITELJ:

Općina Dugi Rat

Poljička cesta 133

21315 Dugi Rat

Tel/fax: 021 735-291/ 021 734-900

mail.opcina@dugirat.hr

IZRAĐIVAČ:

Eko.-Adria d.o.o.,

Boškovićev uspon 16,

52100 Pula

Tel/fax: 052 386-332 / 052 496-600

ekoadria@ekoadria.hr

VODITELJ: Mr.sci.Koviljka Aškić, dipl.ing.kem.teh.

IZRAĐIVAČI: Neven Iveša, dipl. ing. bio.

Aleksandar Lazić, mag. oecol. etprot. nat

Mišo Kucelj, mag. ing. geol.

MauricioVareško, bacc. ing. polit.

DIREKTORICA: Mr.sci.Koviljka Aškić, dipl.ing.kem.teh.

SADRŽAJ

KLJUČNI POJMOVI.....	3
1. UVOD	6
2. ZAKONODAVSTVO RH ZA PODRUČJE GOSPODARENJA OTPADOM I ZAŠTITE OKOLIŠA	8
3. ZAKONODAVSTVO EU ZA PODRUČJE GOSPODARENJA OTPADOM I ZAŠTITU OKOLIŠA	10
4. OPĆI PODACI O OPĆINI.....	13
5. STANJE GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE	15
5.1 Porijeklo, sastav, kategorije i vrste otpada	15
5.2 Ukupne količine otpada	17
5.3 Postojeći sustav gospodarenje otpadom na području Općine.....	28
5.4 Lokacije onečišćene otpadom – „crne točke“	31
6. OSNOVNI CILJEVI GOSPODARENJA OTPADOM	32
7. PROCJENA RAZVOJA TIJEKA OTPADA, POTREBE I NAČIN USPOSTAVE NOVIH SUSTAVA	34
7.1 Gospodarenje komunalnim otpadom i biorazgradivim komunalnim otpadom	34
7.2 Gospodarenje građevnim otpadom.....	38
7.3 Gospodarenje ostalim posebnim kategorijama otpada	38
8. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I POSTROJENJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM.....	40
8.1 Postojeće stanje	40
8.2 Planirane građevine	41
9. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI GOSPODARENJA OTPADOM	43
10. MJERE ZA PROVEDBU PLANA	44
10.1 <u>Mjere za unaprjeđenje sustava gospodarenja komunalnim otpadom</u>	44
10.2 <u>Mjere za unaprjeđenje sustava gospodarenja građevnim otpadom</u>	52
10.3 <u>Mjere za unaprjeđenje sustava gospodarenja ostalim kategorijama otpada</u>	52
10.4 <u>Mjere sanacije lokacija onečišćenih otpadom</u>	53
10.5 <u>Mjere za provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti</u>	53
10.6 <u>Mjere unaprjeđenja nadzora nad gospodarenjem otpadom</u>	54
10.7 <u>Mjere za ispunjavanje obveza Općine određene ZOGO-om</u>	55
11. PROJEKTI VAŽNI ZA PROVEDBU PLANA GOSPODARENJA OTPADOM.....	56
12. PLAN SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA	57
12.1 Postojeće stanje na sprječavanju nastanka otpada, ciljevi i prioriteti.....	57
12.2 Mjere sprječavanja nastanka otpada	58
13. FINANCIJSKA SREDSTVA ZA PROVEDBU MJERA PLANA	60
14. ZAKLJUČAK	62
15. PRILOZI	64
15.1 Popis otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna zaprimati .	64
15.2 Mjere, nositelji i rokovi za postizanje zadanih ciljeva	65

KLJUČNI POJMOVI

»**biootpad**« je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda;

»**biorazgradivi komunalni otpad**« je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad;

»**biološki razgradivi otpad**« je otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim ili anaerobnim postupkom;

»**centar za gospodarenje otpadom (CGO)**« je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada; Može se sastojati od:

- centra za ponovnu uporabu
- reciklažnog dvorišta
- reciklažnog dvorišta za građevinski otpad
- postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirница) i
- postrojenja za biološku (aerobnu ili anaerobnu) obradu odvojeno prikupljenog biootpada,
- postrojenja/opreme za mehaničku obradu neiskoristivog krupnog (glomaznog) otpada,
- postrojenja za mehaničko biološku obradu miješanog komunalnog otpada,
- odlagališne plohe za odlaganje građevinskog otpada koji sadrži azbest i
- odlagališne plohe za odlaganje prethodno obrađenog neopasnog otpada.

»**građevina za gospodarenje otpadom**« je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost uporabe otpada;

»**građevni otpad**« je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenja je nastao;

»**inertni otpad**« je otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim, kemijskim i/ili biološkim promjenama;

»**krupni (glomazni) komunalni otpad**« je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naptukom iz članka 29. stavka 11. ovoga Zakona;

»**komunalni otpad**« je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva;

»**miješani komunalni otpad**« je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01;

»**neopasni otpad**« je otpad koji ne posjeduje niti jedno od opasnih svojstava određenih Dodatkom III. Zakona održivom gospodarenju otpada (NN 94/13);

»**odlagalište otpada**« je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište),

»**odvojeno sakupljanje**« je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada;

»**opasni otpad**« je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava određenih Dodatkom III. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13);

»**otpad**« je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa;

»**posebne kategorije otpada**« su biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili;

»**postrojenje za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnica)**« je građevina za gospodarenje otpadom namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i skladištenju odvojeno prikupljenog komunalnog otpada;

»**postupci gospodarenja otpadom**« su: sakupljanje otpada, interventno sakupljanje otpada, priprema za ponovnu uporabu, priprema prije uporabe i zbrinjavanja, postupci uporabe i zbrinjavanja, trgovanje otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada, energetska uporaba određenog otpada, sakupljanje otpada u reciklažno dvorište i privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada;

»**problematični otpad**« je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada;

»**proizvodni otpad**« je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača;

»**proizvođač otpada**« je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva otpada;

»**reciklažni centar**« je sklop građevina i uređaja za sakupljanje i obradu komunalnog otpada. Reciklažni centar se može sastojati od:

- centra za ponovnu uporabu
- reciklažnog dvorišta
- reciklažnog dvorišta za građevni otpad
- postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnica) i
- postrojenja za biološku (aerobnu ili anaerobnu) obradu odvojeno prikupljenog biootpada;

»**reciklažno dvorište**« je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada;

»**mobilno reciklažno dvorište**« je mobilna jedinica, pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada;

»**reciklažno dvorište za građevni otpad**« je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada;

»**recikliranje**« je svaki postupak uporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje;

»**sakupljanje otpada**« je prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu;

»**skladištenje otpada**« je privremeni smještaj otpada u skladištu najduže do godinu dana;

»**sprječavanje nastanka otpada**« su mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju: količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda, štetan učinak otpada na okoliš i zdravlje ljudi ili sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima;

»**vlasnik otpada**« je osoba koja je nositelj materijalnih i drugih prava i obveza u vezi otpada.

KRATICE

CGO - centar za gospodarenje otpadom

CS – Civilni sektor

EE - Električni i elektronički uređaji i oprema

FZOEU – Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost

HAOP – Hrvatska agencija za okoliš i prirodu

HV - Hrvatske vode

JLS – Jedinica lokalne samouprave

JRS – Jedinica regionalne samouprave

KO – Komunalni otpad

MBO - Mehaničko-biološka obrada

MZOE – Ministarstvo zaštite okoliša i energetike

PGORH – Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022.

PKO - Posebne kategorije otpada

PU – Privatna ulaganja

RH – Republika Hrvatska

ROO – Registar onečišćavanja okoliša

ZOGO – Zakon o održivom gospodarenju otpadom

1. UVOD

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2022. godine određuje niz ciljeva i mjera koji omogućavaju da Hrvatska postane resursno učinkovito društvo u skladu s Direktivama EU, najnovijim smjernicama Europske komisije vezanim za gospodarenje otpadom i Zakonom o održivom gospodarenju otpadom. Plan gospodarenja otpadom RH (PGORH) naglasak stavlja na ispunjenje ciljeva u hijerarhiji otpada, odnosno na sprječavanju nastanka otpada i recikliranju otpada.

Svrha donošenja ovog Plana gospodarenja otpadom – u daljnjem tekstu Plan, je definiranje ciljeva, mjera, aktivnosti i rokova za provođenje istih, kao i planiranje potrebnih financijskih sredstava za provođenje mjera iz Plana.

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom- u daljnjem tekstu Zakon, u članku 21. navedeno je da su jedinice lokalne samouprave - u daljnjem tekstu JLS, pa tako i Općina Dugi Rat - u daljnjem tekstu Općina, dužne izraditi Plan te za prijedlog Plana ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša. Plan se donosi za razdoblje od 6 godina, a njegove izmjene prema potrebi. Planom gospodarenja otpadom se određuje i usmjerava gospodarenje otpadom, analizira postojeće stanje te daju smjernice za njegovo unaprjeđenje.

Plan prema Zakonu (čl. 21.) obuhvaća:

1. analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području JLS, uključujući ostvarivanje ciljeva,
2. podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva,
3. podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom,
4. podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju,
5. mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada,
6. opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada,
7. mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
8. mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
9. popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana,
10. organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom,
11. rokove i nositelje izvršenja Plana.

Gospodarenje otpadom temelji se na uvažavanju načela zaštite okoliša koja se uređuju pravnom stečevinom Europske unije, zakonskom regulativom RH i Planom gospodarenja otpadom RH koji je u potpunosti usklađen s EU direktivama i smjernicama Europske komisije, a sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom:

1. sprječavanje nastanka otpada,
2. priprema za ponovnu uporabu,
3. recikliranje,
4. drugi postupci uporabe, npr. energetska uporaba,
5. zbrinjavanje otpada.

Načela u gospodarenju otpadom su sljedeća:

1. "*načelo onečišćivač plaća*" – proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je financijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad
2. "*načelo blizine*" – obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš
3. "*načelo samodostatnosti*" – gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući pri tom u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada
4. "*načelo sljedivosti*" – utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu

Proizvođač proizvoda od kojeg nastaje otpad, odnosno proizvođač otpada snosi troškove gospodarenja tim otpadom.

Gospodarenje otpadom se provodi na način koji ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i koji ne dovodi do štetnih utjecaja na okoliš, a osobito kako bi se izbjeglo sljedeće:

1. rizik od onečišćenja mora, voda, tla i zraka te ugrožavanja biološke raznolikosti,
2. pojava neugode uzorkovane bukom i/ili mirisom,
3. štetan utjecaj na područja kulturno-povijesnih, estetskih i prirodnih vrijednosti te drugih vrijednosti koje su od posebnog interesa,
4. nastajanje eksplozije ili požara.

Gospodarenjem otpadom mora se osigurati da otpad koji preostaje nakon postupaka obrade i koji se zbrinjava odlaganjem ne predstavlja opasnost za buduće generacije.

2. ZAKONODAVSTVO RH ZA PODRUČJE GOSPODARENJA OTPADOM I ZAŠTITE OKOLIŠA

STRATEŠKO-PLANSKI DOKUMENTI

- Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (NN 30/09)
- Nacionalna strategija zaštite okoliša (NN 46/02)
- Nacionalni plan djelovanja na okoliš (NN 46/02)
- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05)
- Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017. do 2022. godine (NN 03/17)

OPĆI PROPISI ZA PODRUČJE OTPAD

- Zakon o potvrđivanju Baselske Konvencije o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju (NN MU 3/94)
- Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13)
- Uredba o nadzoru prekograničnog prometa otpadom (NN 69/06, 17/07, 39/09)
- Uredba o graničnim prijelazima na području Republike Hrvatske preko kojih je dopušten uvoz otpada u Europsku uniju i izvoz otpada iz Europske unije (NN 6/14)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN23/14, 51/14, 121/15, 132/15)
- Pravilnik o katalogu otpada (NN 90/15)
- Pravilnik o termičkoj obradi otpada (NN 75/16)
- Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 114/15)
- Pravilnik o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada (NN 117/14)

PROPISI ZA POSEBNE KATEGORIJE OTPADA

- Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 88/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama (NN 113/16)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima (NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13)
- Pravilnik o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 111/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 125/15, 90/16)
- Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16)
- Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom (NN 50/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom (NN 42/14, 48/14, 107/14, 139/14)
- Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN 38/08)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom iz proizvodnje Titan-dioksida (NN 117/14)
- Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima (NN 103/14)

- Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina (NN 128/08)

OSTALI PROPISI VAŽNI ZA GOSPODARENJE OTPADOM

Zaštita okoliša:

- Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 78/15)
- Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja očevidnika obveznika plaćanja naknade na opterećivanje okoliša otpadom (NN 120/04)
- Pravilnik o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja naknada na opterećivanje okoliša otpadom (NN 95/04)
- Naputak o postupanju s otpadom koji nastaje pri pružanju zdravstvene zaštite (NN 50/00)

Komunalno gospodarstvo:

- Zakon o komunalnom gospodarstvu (NN 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 49/11, 144/12, 147/14)
- Naputak o načinu izračuna naknade gospodarenja komunalnim otpadom (NN 129/11, NN 137/11)

Prijevoz opasnih tvari:

- Zakon o prijevozu opasnih tvari (NN 79/07)

Ostalo:

- Strategija zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva (NN 125/14)
- Uredba o uvjetima te načinu zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih zatvorenih radioaktivnih izvora i izvora ionizirajućeg zračenja koji se ne namjeravaju dalje koristiti (NN 44/08)
- Pravilnik o jednostavnim građevinama i radovima (NN 79/14, 41/15, 75/15)

3. ZAKONODAVSTVO EU ZA PODRUČJE GOSPODARENJA OTPADOM I ZAŠTITU OKOLIŠA

A. Učinkovitost resursa

Plan za Europu koja učinkovitije raspolaže resursima ([COM\(2011\)0571](#)) dio je vodeće inicijative za učinkovitost resursa u strategiji Europa 2020. U njemu se podržava prelazak na održivi rast putem gospodarstva koje učinkovito koristi resurse i s niskim emisijama ugljičnog dioksida. Plan uzima u obzir napredak postignut u Tematskoj strategiji o održivoj uporabi prirodnih resursa ([COM\(2005\)0670](#)) i strategiji EU-a o održivom razvoju te određuje okvir za uređenje i provedbu budućih aktivnosti. Također definira strukturne i tehnološke promjene koje su potrebne do 2050., kao i ključne ciljeve koji se moraju postići do 2020. U njemu se predlažu načini na koje se može povećati produktivnost resursa i odvojiti gospodarski rast od korištenja resursa i utjecaja tog korištenja na okoliš. Povećanje učinkovitosti resursa ima ključnu ulogu u osiguranju rasta i zapošljavanja u Europi. Tehnološkim inovacijama stvara velike gospodarske mogućnosti, povećava produktivnost, smanjuje troškove i povećava konkurentnost. Očekuje se da će povećati zapošljavanje u sektoru „zelene tehnologije” koji se sve brže razvija te otvoriti nova izvozna tržišta.

B. Gospodarenje otpadom i sprječavanje nastajanja otpada

1. Trenutna Okvirna direktiva o otpadu ([2008/98/EC](#)) nastavlja se na Tematsku strategiju o sprječavanju nastajanja i recikliranju otpada ([COM\(2005\)0666](#)), stavljajući izvan snage prethodnu Okvirnu direktivu o otpadu (75/442/EEZ kodificirana Direktivom 2006/12/EZ), Direktivu o opasnom otpadu (91/689/EEZ) i Direktivu o odlaganju otpadnih ulja (75/439/EEZ). Njezin je cilj reformirati i pojednostavniti europsku politiku gospodarenja otpadom uvođenjem novog okvira i novih ciljeva s naglaskom na sprječavanju nastajanja otpada. Njome se određuju osnovni koncepti i definiciji u području upravljanja otpadom, uključujući i definicije otpada, recikliranja i uporabe, a od država članica se zahtijeva da do 2013. pokrenu nacionalne programe za sprječavanje nastajanja otpada te predviđa hijerarhiju u gospodarenju otpadom.

2. U Uredbi o pošiljkama otpada ([\(EZ\) br. 1013/2006](#)) određena su pravila o prijevozu otpada unutar EU-a te između EU-a i država izvan EU-a, s posebnim ciljem poboljšanja zaštite okoliša. Njome je pokriven cestovni, željeznički, morski i zračni prijevoz gotovo svih vrsta otpada (osim radioaktivnih tvari). Osobito se zabranjuje izvoz opasnog otpada u države koje nisu dijelom OECD-a te izvoz otpada za odlaganje izvan država EU-a/ Europskog udruženja slobodne trgovine. Međutim, nezakonit prijevoz otpada ostaje i dalje ozbiljan problem, a cilj prijedloga koji je Parlament usvojio 14. travnja 2014. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1013/2006 jest pomoći kako bi se zajamčila ujednačenija provedba Uredbe o pošiljkama otpada. Novom uredbom učvrstit će se odredbe o inspekcijama u postojećem zakonodavstvu te će se više inzistirati na nacionalnim pregledima i planiranju.

C. Zakon o proizvodnji i posebnim tokovima otpada

1. Otpadna vozila: Cilj Direktive [2000/53/EZ](#) je smanjenje stvaranja otpada od otpadnih vozila i njihovih dijelova, na primjer povećanjem stope ponovne upotrebe i uporabe na 95% do 2015. te stope ponovne upotrebe i recikliranja na barem 85%. Njome se također potiče proizvođače i uvoznike vozila na ograničavanje uporabe opasnih tvari u vozilima te na

korištenje recikliranim materijalima. Izvješće o provedbi ([COM\(2009\)0635](#)) pokazuje da je stupanje na snagu Direktive o otpadnim vozilima u mnogim državama članicama problematično zbog velike razlike u broju objavljenih automobila i otpadnih vozila te nezakonitog izvoza u države u razvoju.

2. Uredba EU-a o recikliranju brodova ([\(EU\) br. 1257/2013](#)) stupila je na snagu 30. prosinca 2013. Njezin je glavni cilj spriječiti, smanjiti i isključiti nesreće, povrede i druge negativne posljedice po ljudsko zdravlje i okoliš koje proizlaze iz recikliranja i postupanja s brodovima EU-a, posebno kako bi se zajamčilo da opasan otpad nastao recikliranjem takvih brodova podliježe ekološki prihvatljivom gospodarenju otpadom. Uredbom se određuje niz uvjeta za europske brodove, europske brodovlasnike, objekte za reciklažu koji žele reciklirati europske brodove te relevantna nadležna tijela ili uprave. Kako bi se zajamčila pravna jasnoća te izbjegao administrativni teret, brodovi obuhvaćeni u novom zakonodavstvu neće biti uključeni u područje primjene [Uredbe o pošiljkama otpada \(EZ\) 1013/2006](#).

3. Cilj Direktive 2002/96/EZ, izmijenjene [Direktivom 2008/34/EZ](#), jest boljim i smanjenim odlaganjem otpada električne i elektroničke opreme (OEEO) zaštititi tlo, vodu i zrak. Direktiva 2002/95/EZ o ograničavanju uporabe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi usvojena je usporedno s Direktivom o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi, a cilj joj je zaštititi okoliš i ljudsko zdravlje ograničenjem uporabe olova, žive, kadmija, kroma i bromiranih usporivača gorenja u takvoj opremi. Provedba Direktive o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi te Direktive o ograničavanju uporabe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi u državama članicama pokazala se otežanom, s obzirom na to da je 2008. prikupljena i propisno obrađena samo trećina ukupnog električnog i elektroničkog otpada. Jednako tako, preinačene verzije [Direktive o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi \(2012/19/EU\)](#) te [Direktive o ograničavanju uporabe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi \(2012/18/EU\)](#) usvojene su 2012. nakon podugačkog zakonodavnog postupka. Cilj je bio poboljšati njihovu provedbu, smanjiti administrativni teret koji iz tog proizlazi te pojasniti odnos između dviju direktiva. Novim se direktivama od država članica zahtijeva da povećaju razinu prikupljanja električnog otpada te da omogućе potrošačima vraćanje uređaja u bilo koju prodavaonicu malih električnih uređaja bez obveze kupovanja nove robe. Teret dokazivanja kada je riječ o prijevozu električnog otpada odsada snosi izvoznik, čime se sprječava ilegalan prijevoz otpada u države izvan EU-a gdje se odlaže u uvjetima štetnim za okoliš.

4. Odlaganje istrošenih baterija i akumulatora: Cilj Direktive 2006/66/EZ o baterijama, akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima jest poboljšati gospodarenje otpadom te ekološki učinak baterija i akumulatora određivanjem pravila za njihovo prikupljanje, recikliranje, obradu i odlaganje. Direktiva također utvrđuje granične vrijednosti za određene opasne tvari (osobito za živu i kadmij) u baterijama i akumulatorima. U izmjeni Direktive 2013/56/EZ uklonjeno je izuzeće za dugmaste ćelije s masenim udjelom žive od najviše 2%. Kad god je moguće, zahtjevi za registraciju proizvođača i formati moraju biti usklađeni s registracijskim pravilima i formatima utvrđenima u Direktivi o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi.

5. Radioaktivni otpad i radioaktivne tvari: U skladu s Direktivom 96/29/Euratom, svaka država članica mora uvesti obvezu izvještavanja o djelatnostima koje uključuju opasnost od ionizirajućeg zračenja. Ako se uzmu u obzir moguće opasnosti, za te je djelatnosti u određenim slučajevima potrebno prethodno odobrenje o kojem odlučuje svaka država članica pojedinačno. Prijevoz radioaktivnog otpada reguliran je Uredbom Vijeća (Euratom) br. 1493/93 i [Direktivom Vijeća 2006/117/Euratom](#).

6. Ambalaža i ambalažni otpad: [Direktivom 94/62/EZ](#) pokrivena su sve vrste ambalaže na tržištu EU-a i sav ambalažni otpad koji upotrebljavaju ili proizvode industrije, trgovine, uredi, prodavaonice, uslužne djelatnosti, kućanstva ili drugi subjekti. Njome se zahtijeva od država članica da poduzmu mjere za sprječavanje stvaranja ambalažnog otpada te razvoj sustava ponovne uporabe ambalaže. U izmjeni Direktive 2004/12/EZ utvrđeni su kriteriji te pojašnjena definicija „ambalaže”. U studenom 2013. Komisija je predstavila prijedlog direktive za smanjenje korištenja laganih plastičnih vrećica u EU-u. Parlament je 16. travnja 2014. usvojio stajalište u prvom čitanju, a o odredbama će se raspravljati tijekom osmog parlamentarnog saziva.

7. Otpad iz industrije za preradu mineralnih sirovina: Direktiva o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina (Direktiva o otpadu iz rudarstva [2006/21/EZ](#)) nastoji riješiti značajne ekološke i zdravstvene rizike povezane s količinom i mogućnošću zagađenja novog i starog otpada iz rudarstva.

D. Obrada i odlaganje otpada

1. Uporaba kanalizacijskog taloga u poljoprivredi: Postupnom provedbom Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda (91/271/EEZ) u svim državama članicama povećava se količina kanalizacijskog taloga koji zahtijeva zbrinjavanje. Direktivom Vijeća 86/278/EEZ regulira se uporaba kanalizacijskog taloga u poljoprivredi radi zaštite okoliša (osobito tla) i ljudskog zdravlja od teških metala i drugih zagađivača.

2. Poliklorirani bifenili (PCB-i) i poliklorirani terfenili (PCT-i): Direktivom 96/59/EZ usklađuju se zakoni država članica o nadziranom odlaganju **PCB-a i PCT-a**, dekontaminaciji ili odlaganju opreme koja sadrži poliklorirane bifenile i/ili odlaganju iskorištenih polikloriranih bifenila radi njihova potpunog uklanjanja. Također, Uredbom (EZ) br. 850/2004 o postojanim organskim onečišćujućim tvarima obuhvaćeni su i PCB-i.

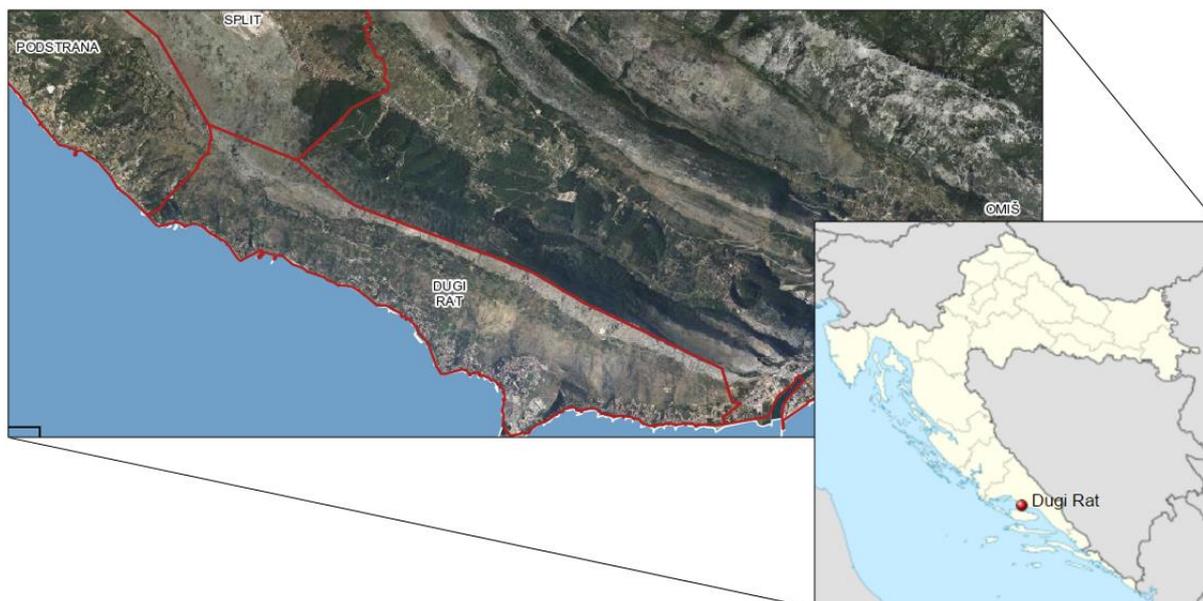
3. Odlagališta: Cilj Direktive o odlagalištima ([1999/31/EZ](#)) jest spriječiti ili smanjiti nepovoljne učinke odlagališta otpada na okoliš, posebno na površinske vode, podzemne vode, tlo i zrak, kao i na ljudsko zdravlje. Direktivom se uspostavlja sustav dozvola za rad. Države članice moraju svake tri godine izvijestiti Komisiju o provedbi Direktive. Provedba ostaje nedostatna jer sve odredbe nisu provedene u svim državama članicama te još uvijek postoji velik broj nezakonitih odlagališta otpada.

4. Spaljivanje otpada: Cilj Direktive 2000/76/EZ o spaljivanju otpada jest u što većoj mjeri spriječiti ili smanjiti onečišćenje zraka, vode i tla koje je uzrokovano spaljivanjem ili suspaljivanjem otpada. U studenom 2010. ta je Direktiva stavljena izvan snage Direktivom 2010/75/EU o industrijskim emisijama i odgovarajućim direktivama.

4. OPĆI PODACI O OPĆINI

Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15) određuje se područje Općine.

Slika 1. Lokacija Općine Dugi Rat

Općina je smještena na priobalnom području između Grada Splita, Općine Podstrana i Grada Omiša. Područje Općine od 10,44 km² naseljava 7.092 stanovnika. Prema popisu stanovništva iz 2011. godine, u sastavu Općine nalaze se sljedeća naselja s brojem stanovnika prikazanim u Tablici 1.

Tablica 1. Broj stanovnika u Općini prema popisu stanovništva iz 2011. godine

Naselje	Broj stanovnika
Duće	1.561
Dugi Rat	3.442
Jesenice	2.089
UKUPNO	7.092

Izvor: www.dzs.hr

Općina se nalazi u samom središtu Splitsko-dalmatinske županije, tek 15-ak kilometara od Grada Splita, između Jadranskog mora i obronaka brda Mošnice i Peruna.

Područje Općine karakterizira kamenjar s niskim travama, aromatičnim grmljem i pojedinačnim stablima alepskog bora i hrasta medunca. Šumske i poljoprivredne površine su opožarene i dijelom napuštene. Veći dio Općine nalazi se u zaštićenom obalnom području mora (ZOP).

Općinu karakterizira mediteranska klima s toplim i suhim ljetima, te blagim i vlažnim zimama. Padalina je najviše tijekom kasne jeseni i početkom zime, a najmanje u ljetnim

mjesecima kada se povećava učestalost suše, a posljedično je veća i učestalost požara na ovom području. Prosječna gustoća naseljenosti iznosi 657 stanovnika po km², što Općinu čini, poslije Grada Splita, najgušće naseljenom lokalnom samoupravom u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Osim državnih cesta, područje Općine pokriveno je lokalnim i ostalim nerazvrstanim cestama te putevima koji se uglavnom nalaze u brdskom dijelu Općine. Na području Općine vrlo je važan pomorski promet koji se odvija preko sportskih luka.

U Općini, broj stanova i kuća za stalno stanovanje zastupljen je najvećim udjelom u ukupnom broju stanova i kuća što je vidljivo i iz sljedećih podataka:

Tablica 2. Stanovi i kuće prema načinu korištenja na području Općine

Stanovi, kuće i prostori prema načinu korištenja	Broj	% od ukupnog broja
Stanovi i kuće za stalno stanovanje	2.330	94
Stanovi i kuće koji se koriste povremeno (stanovi za odmor)	30	1
Stanovi i kuće u kojima se samo obavlja djelatnost	110	5
UKUPNO	2.470	100

Izvor: Općina

Sve značajnija gospodarska grana na području Općine je turizam. Prema podacima Turističke zajednice Općine za period 2013. - 2016. godine broj noćenja na području Općine prikazan je u Tablici 3:

Tablica 3. Broj noćenja na području Općine u vremenskom periodu 2012.-2016. god.

Godina	Broj noćenja
2012.	224.326
2013.	245.861
2014.	234.190
2015.	257.712
2016.	318.446

Izvor: TZ Općine

5. STANJE GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE

5.1 Porijeklo, sastav, kategorije i vrste otpada

Na području Općine porijeklo otpada je iz domaćinstava stanovnika općine, turističke proizvodnje otpada i iz uslužnih djelatnosti.

Od 2011. godine nadalje u ukupne količine komunalnog otpada ubrajaju se i količine koje potječu iz uslužnog sektora, a koji se smatraju komunalnim otpadom (otpadni papir i karton, ambalažni otpad itd.). Prema europskoj klasifikaciji uslužne djelatnosti su primjerice:

- trgovina i popravci (automobila, strojeva i sl.)
- hoteli i restorani
- prijevoz putnika i komunikacija
- obrazovanje
- zdravstvo i socijalna skrb
- aktivnosti vezane za rekreaciju, kulturu i sport
- transport i skladištenje

Osnovne djelatnosti gospodarstva Općine bazirane su na trgovini na veliko, proizvodnji, pomorskom i obalnom prijevozu putnika te turizmu.

Na području Općine djeluju gospodarski subjekti prikazani Tablicom 4.

Tablica 4. Tablica gospodarskih subjekata na području Općine

Djelatnost	Broj subjekata
Poljoprivreda i šumarstvo	3
Rudarstvo i vađenje	1
Prerađivačka industrija	23
Opskrba vodom	2
Građevinarstvo	21
Trgovina na veliko i malo	42
Prijevoz i skladištenje	40
Djelatnost pružanja smještaja	10
Informacije i komunikacije	3
Poslovanje nekretninama	2
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	10
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	10
Obrazovanje	2
Djelatnost zdravstvene zaštite	3
Umjetnost, zabava i rekreacija	1
Ostale uslužne djelatnosti	3
Neodređeno	1
UKUPNO	177

Izvor: Strategija razvoja Općine Dugi Rat do 2020. godine

Osim miješanog komunalnog otpada (*KB - 20 03 01*) na području Općine se odvojeno prikupljaju sljedeće kategorije otpada:

- 130208 - ostala motorna, strojna i maziva ulja
- 150102 - plastična ambalaža
- 160103 - otpadne gume
- 170405 - željezo i čelik
- 200101 - papir i karton
- 200102 - staklo
- 200111 - tekstil
- 200135* - odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21* i 20 01 23*, koja sadrži opasne komponente
- 200139 - plastika
- 200140 - metali
- 200307 - glomazni otpad

Prema vodiču komunalne tvrtke „Peovica d.o.o.“ za odvojeno prikupljanje otpada koriste se:

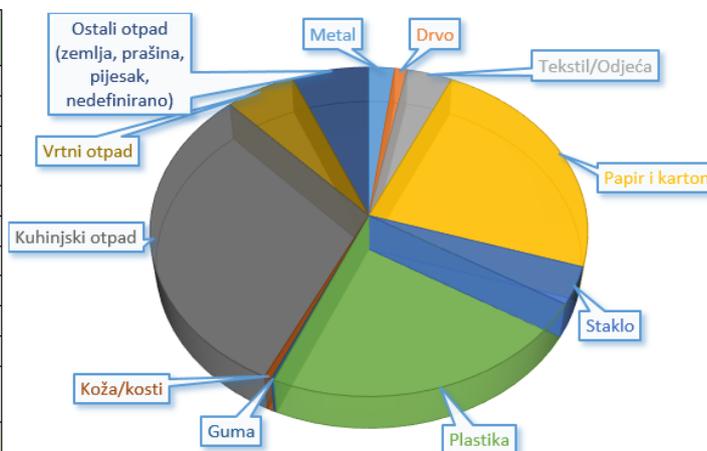
- plavi spremnik za prikupljanje papira: novinski i uredski papir, časopisi, katalogi, prospekti, bilježnice, papirnata i kartonska ambalaža,
- zeleni spremnik za prikupljanje stakla: staklene boce i staklenke,
- žuti spremnik za prikupljanje plastične ambalaže: ambalaža deterdženta, šampona, prehrambenih proizvoda,
- sivi spremnik za metalni otpad.

Glomazni otpad se na području Općine prikuplja od strane stanovnika Općine po pozivu za odvoz glomaznog otpada.

Procijenjeni sastav miješanog komunalnog otpada u Republici Hrvatskoj u 2015. godini (Izvor: HAOP) prikazan je tablicom:

Tablica 5. Procijenjeni sastav MKO u RH u 2015. godini

Sastavnica	Udio (%)
Metal	2,1
Drvo	1,0
Tekstil/Odjeća	3,7
Papir i karton	23,2
Staklo	3,7
Plastika	22,9
Guma	0,2
Koža/kosti	0,5
Kuhinjski otpad	30,9
Vrtni otpad	5,7
Ostali otpad (zemlja, prašina, pijesak, nedefinirano)	6,3
UKUPNO	100,0

5.2 Ukupne količine otpada

Komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva. Navedeni otpad nastaje u kućanstvima, uslužnim djelatnostima (trgovina, ugostiteljstvo i dr.), institucijama (kao što su škole, objekti koje koriste jedinice lokalne samouprave i državne službe i sl.) i na javnim površinama kao posljedica uređivanja i održavanja javnih površina.

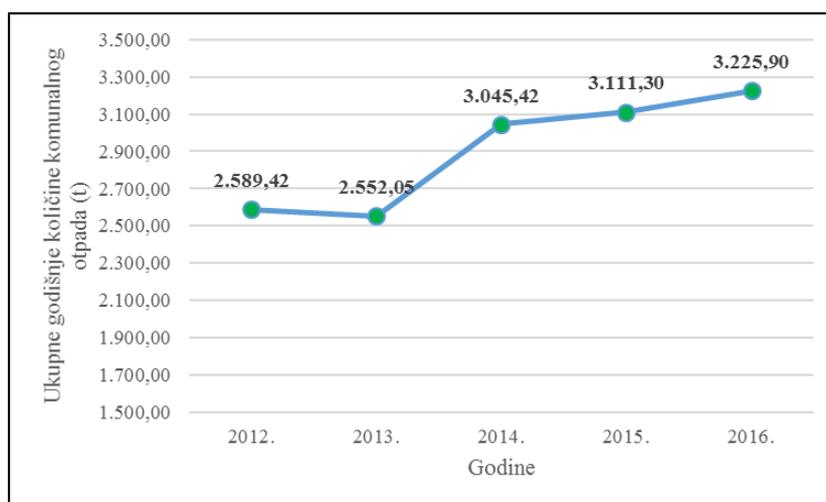
Komunalna tvrtka Peovica d.o.o. vrši djelatnost javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada s područja nekoliko JLS, od kojih je jedna i Općina. Kako komunalna tvrtka ne raspolaže podacima o otpadu zasebno za svaku Općinu, već su podaci prikazani kao ukupne količine s područja svih JLS, tako su podaci o količinama otpada procijenjeni temeljem broja stanovnika pojedine JLS.

Ukupne godišnje količine prikupljenog komunalnog otpada s područja Općine prikazane su tablicom u nastavku.

Tablica 6. Ukupne količine komunalnog otpada na području Općine

Godina	Ukupne godišnje količine komunalnog otpada (t)
2012.	2.589,42
2013.	2.552,05
2014.	3.045,42
2015.	3.111,30
2016.	3.225,90

Grafički prikaz kretanja ukupne godišnje proizvodnje komunalnog otpada na prostoru Općine u posljednje 5 godine dan je u nastavku.

Slika 2. Grafički prikaz kretanja godišnje količine proizvedenog otpada s područja Općine

Iz grafičkog prikaza vidljivo je kako se godišnje količine proizvedenog otpada na području Općine povećavaju. Razlog povećanoj proizvodnji komunalnog otpada je, osim

gospodarskog rasta Općine koji uvjetuje i veću proizvodnju otpada, u povećanom broju turističkih noćenja.

U 2016. godini je s područja Općine sakupljen MKO, otpadna maziva ulja za motore i zupčanike, plastična ambalaža, otpadne gume, građevinski čelik, papir i karton, tekstil, otpadna električna i elektronička oprema, plastika te glomazni otpad u količinama prikazanim u Tablici 7.

Tablica 7. Količine i vrste sakupljenog otpada s područja Općine u 2016. godini

Ključni broj otpada	Naziv otpada	Količina/t	Postotak od ukupne količine, %
13 02 08	Otpadna maziva ulja	0,06	0,00
15 01 02	Plastična ambalaža	2,71	0,08
16 01 03	Otpadne gume	1,46	0,05
17 04 05	Građevinski čelik	2,80	0,09
20 01 01	Papir i karton	47,21	1,46
20 01 11	Tekstil i obuća	5,65	0,18
20 01 35	Otpadna električna i elektronička oprema	5,33	0,17
20 01 39	Plastika	14,31	0,44
20 03 01	Miješani komunalni otpad	2.803,29	86,90
20 03 07	Glomazni otpad	343,08	10,63
UKUPNO		3.225,90	100

Prema navedenim podacima, na prostoru Općine odvojeno se prikuplja 13% od ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada, dok se ostatak (87%) odlaže na odlagalištu otpada. Važno je napomenuti kako se od ukupne količine odvojeno prikupljenog otpada (13%), većina odnosi na prikupljeni glomazni otpad (oko 11%). Uzme li se podatak o specifičnoj količini otpada po turističkom noćenju od prosječno 1,4 kg/noćenju (izvor: Metodologija za određivanje sastava i količina komunalnog odnosno miješanog komunalnog otpada, HAOP) te podatke iz tablice 3 o broju noćenja na području Općine mogu se odvojiti proizvedene količine otpada od strane stanovnika Općine i od strane turista na području Općine te se može procijeniti količina proizvedenog otpada po stanovniku Općine.

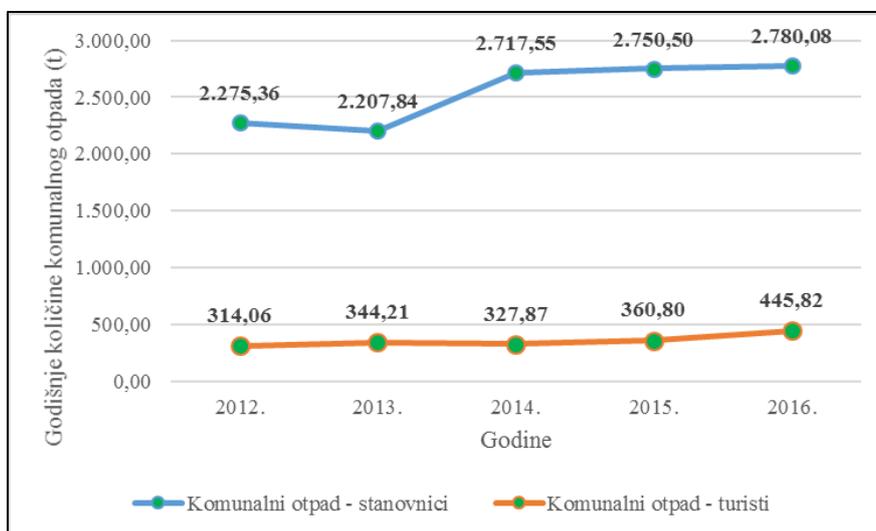
Tablica 8. Godišnja količina otpada sa i bez turističkih noćenja

GODINA	KOMUNALNI OTPAD t/god.	BROJ NOĆENJA	KOLIČINA OTPADA PO NOĆENJU (kg)	Proizvedeni otpad - stanovnici Općine (t)	Proizvedeni otpad - turistički (t)	Postotak turističkog otpada
2012.	2.589,42	224.326,00	1,40	2.275,36	314,06	12,13
2013.	2.552,05	245.861,00		2.207,84	344,21	13,49
2014.	3.045,42	234.190,00		2.717,55	327,87	10,77
2015.	3.111,30	257.712,00		2.750,50	360,80	11,60
2016.	3.225,90	318.446,00		2.780,08	445,82	13,82

Prema podacima HAOP-a ukupna količina proizvedenog komunalnog otpada u 2015. godini na razini RH iznosila je 386 kilograma po stanovniku dnevno, odnosno 1,05 kg dnevno, dok je za Splitsko-dalmatinsku županiju ta količina viša i iznosi 542 kilograma po stanovniku, odnosno 1,48 kg dnevno, najviše uslijed intenzivne turističke posjećenosti. Također, na razini RH prosječna količina komunalnog otpada iz turizma iznosi oko 6% od ukupnih količina komunalnog otpada.

Prema podacima iz Tablice 8 i podacima o broju stanovnika na području Općine (7.092 stanovnika) mogu se matematički izračunati procijenjene prosječne količine proizvedenog komunalnog otpada po stanovniku Općine u zadnjih 5 godina u iznosu od 0,98 kg dnevno što približno odgovara prosjeku RH iz 2015. godine i oko 33% manje od prosjeka Splitsko-dalmatinske županije (prema podacima HAOP-a). Turistički proizvedeni otpad na području Općine prosječno iznosi oko 12% od ukupnih količina komunalnog otpada što je duplo više od prosječnih podataka HAOPA o turističkim količinama otpada od 6% na razini RH.

Slika 3. Godišnje količine komunalnog otpada porijeklom od stanovnika Općine i turista

Iz grafičkog prikaza vidljivo je da su količine komunalnog otpada, porijeklom od stanovnika Općine i od turističkih posjeta, u trendu blagog povećanja u zadnjih 5 godina.

Cilj gospodarenja otpadom kojeg je potrebno postići sukladno PGORH, a tiče se ukupnih količina komunalnog otpada dan je u nastavku:

- Prema PGORH, jedan od ciljeva u gospodarenju otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine u odnosu na 2015. godinu je smanjenje ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada za 5%. To bi značilo da bi se do 2022. godine ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada na području Općine trebale smanjiti na razinu od 2.955,73 t.

a) Miješani komunalni otpad - MKO

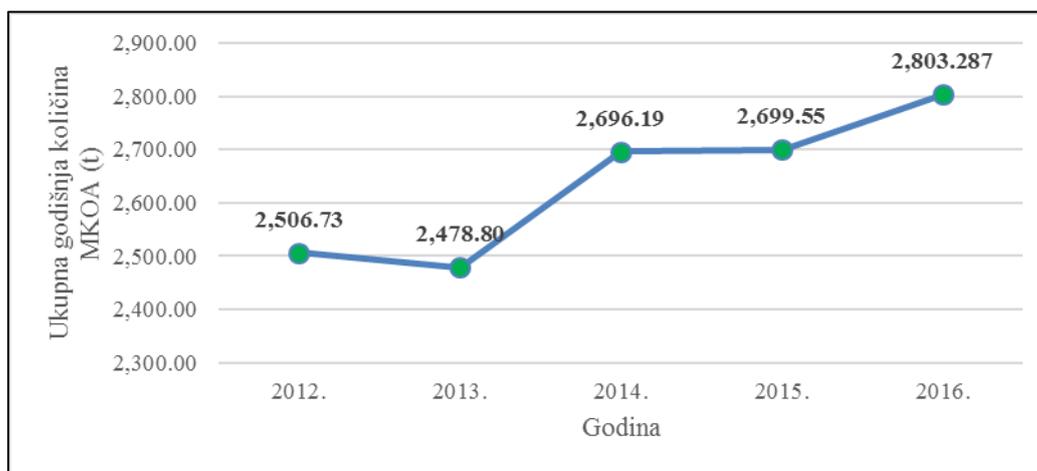
ZOGO-om miješani komunalni otpad definira se kao “otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01”

Količine sakupljenog MKO u Općini u zadnjih 5 godina prikazane su Tablicom 9.

Tablica 9. Količine prikupljenog MKO s područja Općine u posljednje 4 godine

Godina	Miješani komunalni otpad, t/god.
2012.	2.506,73
2013.	2.478,80
2014.	2.696,19
2015.	2.699,55
2016.	2.803,287

Grafički prikaz kretanja godišnjih količina sakupljenog MKO s područja Općine dan je u nastavku.

Slika 4. Kretanje godišnjih količina prikupljenog MKO tijekom godina

Pregledom danih podataka može se zaključiti kako su količine proizvedenog i sakupljenog MKO zadnjih 5 godine u trendu rasta. Razlog ovakve situacije leži u povećanoj proizvodnji komunalnog otpada na području Općine zadnjih nekoliko godina, ali i nedovoljnim količinama odvojeno prikupljenog otpada izvan MKO.

Uzme li se u obzir procijenjeni sastav MKO u RH u 2015. godini od strane HAOP-a (Tablica 5) te godišnje količine komunalnog otpada sakupljenog na području Općine mogu se procijeniti godišnje količine pojedinih sastavnica MKO sakupljenih na području Općine.

Tablica 10. Procijenjeni sastav MKO Općine

Sastavnica	Udio (%)	Godišnja količina pojedinih sastavnica miješanog komunalnog otpada u 2016. godini (t)
Vrsta materijala	%	2.873,16*
Metal	2,1	60,34
Drvo	1,0	28,73
Tekstil/odjeća	3,7	106,31
Papir i karton	23,2	666,57
Staklo	3,7	106,31
Plastika	22,9	657,95
Guma	0,2	5,75
Koža/kosti	0,5	14,37
Kuhinjski otpad	30,9	887,81
Vrtni otpad	5,7	163,77
Ostali otpad (pelene, zemlja, prašina, pijesak, nedefinirano)	6,3	181,01

* ukupna godišnja količina komunalnog otpada prema procijenjenim sastavnicama MKO i kategorijama otpada koje se odvojeno prikupljaju na području Općine (miješani komunalni otpad, papir, plastika, staklo i tekstil)

Važno je napomenuti kako gornja tablica predstavlja procijenjeni sastav MKO Općine na temelju godišnjih količina proizvedenog komunalnog otpada (MKO i ostale odvojeno prikupljene kategorije otpada) te ne prikazuje egzaktnu informaciju o količini pojedine sastavnice MKO sakupljene u pojedinoj godini.

Cilj gospodarenja otpadom kojeg je potrebno postići sukladno PGORH, a tiče se odloženog miješanog komunalnog otpada dan je u nastavku

- *U odnosu na 2015. godinu potrebno je do 2022. godine odložiti na odlagališta otpada manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada. To bi značilo da bi u usporedbi s 2015. godinom bilo moguće odložiti na odlagalište otpada samo 777,82 tone miješanog komunalnog otpada. Nakon 31. prosinca 2017. godine zabranjeno je odlaganje otpada na neusklađena odlagališta u Republici Hrvatskoj.*

b) Biorazgradivi komunalni otpad

Biorazgradivi komunalni otpad obuhvaća biološki razgradive vrste otpada podrijetlom iz kućanstva i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, kao npr.: otpadni papir, biorazgradivi tekstil, zeleni otpad, otpad iz kuhinja – ostaci hrane, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

U 2015. godini proizvodnja biorazgradivog komunalnog otpada iznosila je 250 kg/stanovniku godišnje, što iznosi 0,68 kg/stanovniku dnevno. Uzimajući u obzir podatak da biorazgradivi udio u miješanom komunalnom otpadu iznosi 65% (Metodologija za određivanje sastava i količina komunalnog, odnosno, miješanog komunalnog otpada, HAOP), proizvedena količina biorazgradivog komunalnog otpada u Općini iznosi:

Tablica 11. Procijenjene količine biorazgradivog otpada na području Općine

GODINA	KOMUNALNI OTPAD t/god.	POSTOTAK BIORAZGRADIVOG OTPADA	BIORAZGRADIVI KOMUNALNI OTPAD t/god.
2016.	2.873,16	65%	1.867,55

Kako je cilj Općine povećanje udjela odvojenog sakupljanja posebnih kategorija otpada potrebno je uzeti u obzir i sljedeće: biorazgradivi komunalni otpad sadrži tvari i predmete koji se kategoriziraju sljedećim vrstama otpada propisanim posebnim propisom koje uređuje Katalog otpada:

- 15 01 01 – ambalaža od papira i kartona,
- 15 01 03 – ambalaža od drveta,
- 20 01 01 – papir i karton,
- 20 01 08 – biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina,
- 20 01 25 – jestiva ulja i masti,
- 20 01 38 – drvo koje nije navedeno pod 20 01 37 i
- 20 02 01 – biorazgradivi otpad.

Na području Općine odvojeno se prikuplja kategorija otpada „papir i karton“ (KB - 20 01 01) koja spada u biorazgradivi otpad te je uračunata u procijenjene količine biorazgradivog komunalnog otpada iz tablice 11.

Uzimajući u obzir procijenjeni sastav MKO na području Općine (Tablica 10) te koeficijent biorazgradivosti pojedinih sastavnica MKO možemo procijeniti količine biorazgradivog komunalnog otpada.

Tablica 12. Udio biorazgradive komponente MKO Općine u 2016. godini

Sastavnica	Udio biorazgradive komponente u MKO (%)	Ukupna količina komunalnog otpada u 2016. god. (t)	Udio biorazgradive komponente u MKO (t)
Drvo	0,5	2.873,16	14,37
Tekstil/odjeća	1,85		53,15
Papir i karton	23,2		666,57
Koža/kosti	0,5		14,37
Kuhinjski otpad	30,9		887,81
Vrtni otpad	5,7		163,77
Problematični otpad - pelene	1,99		57,18
UKUPNO	64,64		1.857,21

Biorazgradivi otpad se na području Općine ne sakuplja u vidu posebnih spremnika već se sakuplja u sklopu MKO.

Ciljevi gospodarenja koji se planiraju postići na području biorazgradivog komunalnog otpada određeni su zakonskim obvezama iz članka 24. Zakona, koje se tiču ograničenja u vezi odlaganja biorazgradivog komunalnog otpada. Određeno je kako je najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada koja se godišnje smije odložiti na svim odlagalištima i neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj u odnosu na masu biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini:

1. 75 %, odnosno 567.131 tona do 31. prosinca 2013.
2. 50 %, odnosno 378.088 tona do 31. prosinca 2016.
3. 35 %, odnosno 264.661 tona do 31. prosinca 2020.

c) Posebne kategorije otpada

ZOGO-om su propisane sljedeće posebne kategorije otpada: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili.

Biootpad

Prema Zakonu „biootpad“ je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda;

Uzimajući u obzir podatak da udio biootpada u miješanom komunalnom otpadu iznosi 37% (izvor: HAOP) može se izračunati kako je u 2016. godini na području Općine sakupljeno 1.187,91 t biootpada u sklopu MKO, uključujući i odvojeno sakupljeni papir i karton.

Tablica 13. Procijenjene količine biootpada na području Općine

GODINA	KOMUNALNI OTPAD t/god.	POSTOTAK BIORAZGRADIVOG OTPADA	BIOOTPAD t/god.
2016.	2.873,16	37%	1.063,07

Cilj u gospodarenju otpadom koji je potrebno postići prema PGORH, a tiče se biootpada je:

- *do 2022. godine u odnosu na 2015. godinu je odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada.*

Ambalažni otpad

Ambalažni otpad čini velikim dijelom ambalažni otpad od papira i kartona i višeslojna otpadna ambalaža s pretežno papirnom komponentom, zatim staklena ambalaža, ambalaža od plastike, a manji dio, ambalaža od metala i drveta. Sakupljanje ambalažnog otpada uglavnom je zadovoljavajuće na nivou RH, ali postoje problemi u iskazivanju količina odvojeno prikupljene ambalaže jer JLS raspolažu samo sa podacima o odvojeno prikupljenom otpadu koje im dostave komunalne tvrtke u njihovom vlasništvu. Podatke ostalih sakupljača ambalaže na tržištu nemaju. Neke JLS, odnosno komunalne tvrtke u njihovom vlasništvu, posjeduju koncesiju za sakupljanje ambalaže obuhvaćene povratnom naknadom i te količine odvojeno prikupljene ambalaže JLS iskazuju kao odvojeno prikupljene količine posebnih kategorija otpada. Velika većina komunalnih tvrtki nema koncesiju za sakupljanje tih vrsta otpada i samim time JLS te podatke ne iskazuju, odnosno, imaju ukupno znatno manje količine odvojeno prikupljenog otpada.

Na prostoru Općine se odvojeno prikuplja otpadna plastična ambalaža koje je u 2016. godini prikupljeno 2,71 t. Ostale vrste ambalaže, ambalaža od papira i kartona, staklena i metalna ambalaža, prikupljaju se kao dio odvojeno prikupljenih sljedećih kategorija otpada: papir i karton (20 01 01), staklo (20 01 02), metal (20 01 40), no točne evidencije o količinama ne postoje.

Otpadni tekstil

Na području Općine odvojeno se prikuplja otpadni tekstil putem privremenog reciklažnog dvorišta Furnaža u Omišu pod ključnim brojem 20 01 11. Otpadnog tekstila je s područja Općine u 2016. godini prikupljeno 5,65 t.

Otpadni električni i elektronički uređaji i oprema

Na području Općine odvojeno se prikupljaju otpadni električni i elektronički uređaji i oprema putem privremenog reciklažnog dvorišta Furnaža u Omišu pod ključnim brojem 20 01 35*. Otpadnih električnih i elektroničkih uređaja i opreme je s područja Općine u 2016. godini prikupljeno 5,33 t.

Otpadne gume

Na području Općine odvojeno se prikupljaju otpadne gume pod ključnim brojem 16 01 03. Otpadnih guma je s područja Općine u 2016. godini prikupljeno 1,46 t.

Otpadno ulje

Na području Općine odvojeno se prikuplja otpadno ulje putem privremenog reciklažnog dvorišta Furnaža u Omišu pod ključnim brojem 13 02 08. Otpadnog ulja je s područja Općine u 2016. godini prikupljeno 0,06 t.

Ostale posebne kategorije otpada

Za proizvedene količine ostalih posebnih kategorija ne postoje podaci od strane Općine i komunalne tvrtke Peovica d.o.o. Ostale posebne kategorije otpada s područja Općine prikupljaju tvrtke ovlaštene za tu djelatnost.

Za prikupljanje ostalih posebnih kategorija otpada potrebno je za prostor Općine ustrojiti funkcionalno reciklažno dvorište kako bi stanovnici Općine mogli predavati takvu vrstu otpada odvojeno od MKO.

d) Odvojeno prikupljene kategorije otpada

Sve kategorije otpada odvojeno prikupljene od MKO prikazane su tablicom u nastavku.

Tablica 14. Godišnje količine odvojeno sakupljenog otpada s područja Općine

Godina	Ključni broj otpada	Naziv otpada	Količina (t)	Ukupne količine (t)	Postotak odvojeno sakupljenog otpada (%)
2012.	20 01 01	papir i karton	0,00	82,69	3,19
	20 01 02	staklo	0,00		
	20 01 39	plastika	0,00		
	20 01 40	metal	0,00		
	20 01 35*	EE otpad	0,00		
	15 01 02	plastična ambalaža	0,00		
	16 01 03	gume	0,00		
	17 04 05	čelik	0,00		
	20 01 11	tekstil	0,00		
	13 02 08	ulje	0,00		

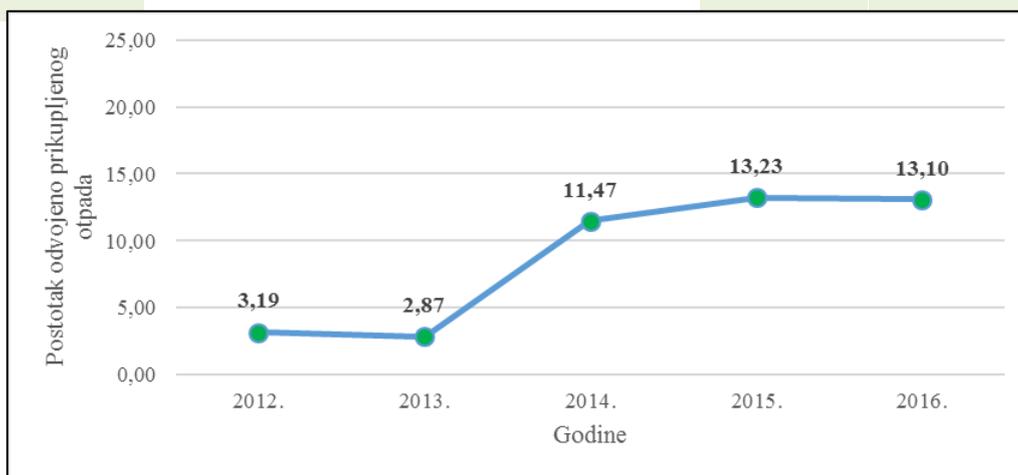
Plan gospodarenja odpadom Općine Dugi Rat za razdoblje 2017. – 2022.

	20 03 07	glomazni otpad	82,69		
2013.	20 01 01	papir i karton	0,00	73,25	2,87
	20 01 02	staklo	0,00		
	20 01 39	plastika	0,00		
	20 01 40	metal	0,00		
	20 01 35*	EE otpad	0,00		
	15 01 02	plastična ambalaža	0,00		
	16 01 03	gume	0,00		
	17 04 05	čelik	0,00		
	20 01 11	tekstil	0,00		
	13 02 08	ulje	0,00		
	20 03 07	glomazni otpad	73,25		
2014.	20 01 01	papir i karton	9,74	349,22	11,47
	20 01 02	staklo	2,47		
	20 01 39	plastika	0,00		
	20 01 40	metal	2,64		
	20 01 35*	EE otpad	0,23		
	15 01 02	plastična ambalaža	0,00		
	16 01 03	gume	0,00		
	17 04 05	čelik	0,00		
	20 01 11	tekstil	0,00		
	13 02 08	ulje	0,00		
	20 03 07	glomazni otpad	334,13		
2015.	20 01 01	papir i karton	38,79	411,75	13,23
	20 01 02	staklo	5,36		
	20 01 39	plastika	6,90		
	20 01 40	metal	1,05		
	20 01 35*	EE otpad	4,71		
	15 01 02	plastična ambalaža	0,43		
	16 01 03	gume	0,58		
	17 04 05	čelik	3,27		
	20 01 11	tekstil	0,93		
	13 02 08	ulje	0,00		
	20 03 07	glomazni otpad	349,73		
2016.	20 01 01	papir i karton	47,21	422,61	13,10
	20 01 02	staklo	0,00		
	20 01 39	plastika	14,31		
	20 01 40	metal	0,00		
	20 01 35*	EE otpad	5,33		
	15 01 02	plastična ambalaža	2,71		

	16 01 03	gume	1,46		
	17 04 05	čelik	2,80		
	20 01 11	tekstil	5,65		
	13 02 08	ulje	0,06		
	20 03 07	glomazni otpad	343,08		

Posljednjih godina povećava se udio odvojeno prikupljenih kategorija otpada na području Općine, a trend povećanja postotka odvojeno prikupljenih kategorija komunalnog otpada vidljiv je sa Slike 5.

Slika 5. Postotak odvojenog sakupljanja otpada na području Općine

Trenutno se na prostoru Općine odvojeno prikuplja 13% komunalnog otpada. Bitno je napomenuti kako je značajni udio u tom postotku glomazni otpad (10,6 %), što bi značilo da se bez glomaznog otpada odvojeno prikuplja tek 2,5% otpada.

Usporede li se podaci procijenjenih količina pojedinih sastavnica MKO na području Općine te stvarne podatke o količinama odvojeno prikupljenih vrsta otpada, dobivaju se sljedeći podaci.

Tablica 15. Procijenjene sastavnice MKO i odvojeno prikupljene vrste komunalnog otpada na području Općine u 2016. godini

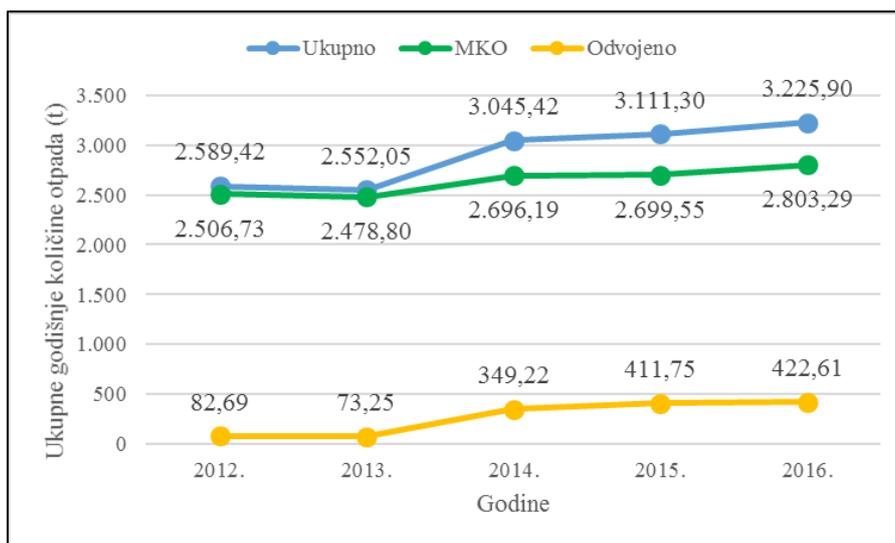
Godina	Naziv otpada	Prikupljeno u 2016. godini (t)	Procijenjeno (t)*	Postotak od procijenjenog
2016.	plastika	17,02	735,22	2,31%
	staklo	0,00	118,79	0%
	papir i karton	47,21	744,86	6,3%
	metal	0,00	67,42	0%
	tekstil	5,65	118,79	4,7%

* prema podacima HAOP-a

S obzirom na podatke navedene u gornjoj tablici možemo zaključiti kako se vrlo male količine komunalnog otpada odvojeno prikupljaju u usporedbi s procijenjenim količinama sastavnica MKO prema podacima HAOP-a.

Usporedimo li podatke o ukupnim količinama komunalnog otpada, miješanog komunalnog otpada i odvojeno prikupljenog otpada dobivamo sljedeće podatke.

Slika 6. Grafički prikaz ukupnih količina komunalnog otpada, MKO i odvojeno prikupljenog otpada na području Općine

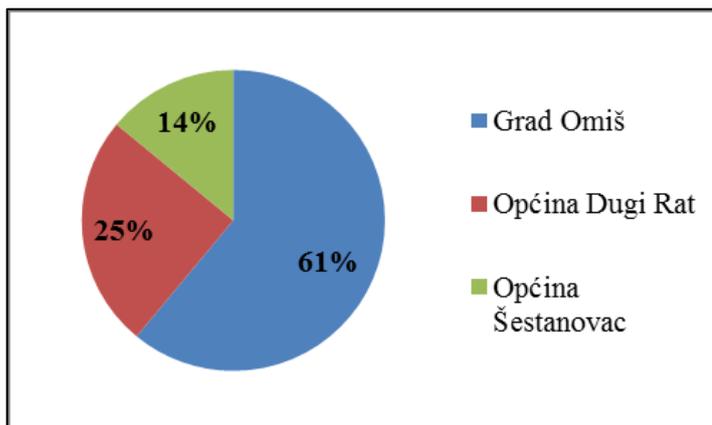
Prema gornje navedenom grafičkom prikazu vidljivo je kako se količine odvojeno prikupljenog otpada blago povećavaju, no ipak u nedovoljnim količinama koje bi značajnije utjecale na smanjenje odloženih količina MKO.

Cilj u gospodarenju otpadom kojeg je potrebno postići sukladno PGORH, a tiče se odvojeno prikupljenog otpada je

- *do 2022. godine u odnosu na 2015. godinu je odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.). To bi značilo da bi do 2022. godine bilo potrebno odvojeno prikupiti 1.866,78 t komunalnog otpada ako za potrebe izračuna koristimo ukupnu količinu komunalnog otpada u 2015. godini.*

5.3 Postojeći sustav gospodarenje otpadom na području Općine

Komunalna tvrtka zadužena za sakupljanje otpada s područja Općine je komunalna tvrtka “Peovica d.o.o.“ za komunalne usluge iz Omiša. Korisnici usluga komunalne tvrtke “Peovica d.o.o.“ su grad Omiš te općine Dugi Rat, Zadvarje i Šestanovac.

Slika 7. Vlasnička struktura komunalne tvrtke „Peovica d.o.o.“

Osnovni podaci o komunalnoj tvrtki:

Peovica d.o.o. društvo za održavanje čistoće javnih površina i drugih komunalnih djelatnosti

Vladimira Nazora 5, 21310 Omiš

OIB: 34614033767

MBS: 3114228

Tel: 00385 (0)21 862 - 388

Fax: 00385 (0)21 862 - 577

E-mail: info@peovica.hr

Predsjednik uprave: Leonardo Ljubičić

Predmet poslovanja tvrtke sastoji se u obavljanju komunalnih djelatnosti:

- prikupljanje, odlaganje i zbrinjavanje komunalnog otpada
- održavanje groblja i obavljanje pogrebnih poslova
- tržnice na malo
- održavanje čistoće javnih površina
- ostale djelatnosti.

Komunalna tvrtka zapošljava oko 50 stalno zaposlenih osoba, a područje koje opslužuje broji oko 24.000 stanovnika.

Komunalna tvrtka „Peovica d.o.o.“ posjeduje važeću dozvolu za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom te je upisana u Očevidnik prijevoznika otpada pod brojem upisa PRV-1337 za prijevoz neopasnog i komunalnog otpada kao i u Očevidnik reciklažnih dvorišta za JLS Grad Omiš, te Općine Dugi Rat, Šestanovac i Zadvarje pod brojem upisa REC-79.

Komunalna tvrtka osigurava odvoz MKO prema naseljima i frekvenciji:

- Jadranska magistrala Omiš – Bajnice te Dugi Rat centar svakodnevno, osim nedjeljom
- sporedne ulice četiri puta tjedno
- industrijska zona jednom tjedno

Postojeći cjenik odvoza MKO s područja Općine obuhvaća naplatu cijene javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada prema formuli:

Iznos mjesečne naknade = naknada održavanja sustava + naknada za odvoz otpada

Naknada za održavanje sustava je fiksna i iznosi između 15,00 i 20,00 kn zavisno radi li se o priobalju ili zaobalju, dok naknada za odvoz otpada ovisi o više parametara: lokaciji (zaobalje ili priobalje), periodu godine (3 vremenske kategorije: sezona, van sezone, pred/po sezona) te broju članova kućanstva. Prema opisanom cjeniku cijena javne usluge ne vrši se prema količini predanog otpada.

Sakupljanje otpada po principu “od vrata do vrata” za ostale kategorije otpada se ne vrši, već se ostali otpad sakuplja s lokacija eko-otoka. Broj, vrsta spremnika i lokacije zelenih otoka na području Općine dani su tablicom u nastavku.

Tablica 16. Broj, vrsta spremnika i lokacije zelenih otoka na području Općine

Papir i karton	Plastična ambalaža	Staklo	Metali	Naselje
1	1	1	1	Duće - Luka
1	1	1	1	Duće - Rogač
1	1	1	1	Dugi Rat
1	1	1	1	Krilo
1	1	1	1	Sumpetar

Prikupljeni otpad s područja Općine odlaže se na sanitarnu deponiju Karepovac u gradu Splitu. Na području Općine ne postoji potpuno ustrojeno reciklažno dvorište. Najbliže reciklažno dvorište je privremeno reciklažno dvorište Furnaža na području Grada Omiša kojim upravlja komunalna tvrtka Peovica d.o.o. Za potrebe prikupljanja problematičnog i ostalog otpada s područja Općine, tvrtka Peovica d.o.o. osigurala je mobilno reciklažno dvorište, ali komunalna tvrtka još uvijek nema detaljno određen raspored odvoza mobilnog reciklažnog dvorišta.

Za područje Splitsko – dalmatinske županije u svrhu gospodarenja otpadom planira se izgradnja CGO – a na lokaciji otprilike 1 km sjeverozapadno od naselja Kladnjice u općini Lećevica, sjeverno od trase autoceste Zagreb – Split, a u neposrednoj blizini lokalne ceste Lećevica – Unešić.

U centru će se prikupljati, obrađivati otpad koji nastaje na području Splitsko-dalmatinske županije (55 gradova i općina). Dio otpada nastao u blizini dopremat će se u CGO izravno, dok će se otpad iz udaljenijih dijelova županije pretovarivati u pretovarnim stanicama. Uspostavljeni CGO zadovoljavati će potrebe oko 10,6% populacije Republike Hrvatske. Uspostavljanjem ovog CGO za potrebe cijele županije i uključivanjem svih jedinica lokalne samouprave u predviđeni sustav, stvorit će se uvjeti za sanaciju i zatvaranje svih postojećih neusklađenih odlagališta na tom području.

5.4 Lokacije onečišćene otpadom – „crne točke“

Lokacija onečišćena otpadom je svaka ona na kojoj se nalazi otpad koji može uzrokovati ili uzrokuje onečišćenje okoliša. Popis lokacija onečišćenih otpadom čine:

- lokacije „crnih točaka“ koje su u postupku sanacije ili za koje je sanacija u pripremi,
- lokacije na kojima se nalaze neusklađena odlagališta otpada,
- određene lokacije na kojima se nalazi odbačeni otpad i
- lokacije „divljih odlagališta“.

„Divlja odlagališta“ su lokacije na kojima se nalazi manja količina odbačenog otpada koju su tamo odbacili pojedini neodgovorni pojedinci. Na „divljim odlagalištima“ većinom se nalazi odbačeni glomazni otpad i građevni otpad. Zakonom o održivom gospodarenju otpadom određeno je da su komunalni redari obvezni osigurati uklanjanje otpada s takvih lokacija, a propisane mjere uključuju provedbu redovitog godišnjeg nadzora i vođenje evidencije o lokacijama odbačenog otpada, procijenjenim količinama odbačenog otpada, obvezniku uklanjanja otpada i predaju otpada osobi ovlaštenoj za gospodarenje otpadom. Trenutno ne postoji jedinstvena nacionalna baza podataka lokacija odbačenog otpada, ali su pojedine županije i gradovi uspostavile vlastite informacijske sustave evidencije, a nacionalni sustav razvija HAOP.

Na području Općine ne postoje evidentirana divlja odlagališta koja je potrebno sanirati. Unatoč tome, potrebno je vršiti nadzor područja Općine kako ne bi došlo do pojave istih.

6. OSNOVNI CILJEVI GOSPODARENJA OTPADOM

Na nacionalnoj razini obveze RH koje proizlaze iz EU zakonodavstva ispunjene su za ambalažni otpad gotovo u potpunosti (osim u dijelu recikliranja metala i drva), a u potpunosti za otpadna vozila, EE otpad, baterije i otpadne gume. Predstoji ispunjenje obveza za smanjenje količina odlaganja biorazgradivog otpada, odlaganje otpada, postupanje s komunalnim i građevnim otpadom.

Obveze RH koje proizlaze iz EU zakonodavstva i propisa prikazane su tablicom.

Tablica 17. Obveze RH koje proizlaze iz EU zakonodavstva i propisa

Vrsta otpada	Godina	Cilj	Status
Smanjenje količine odlaganja biorazgradivog otpada	2016.	50 %, odnosno 378.088 tona do 31. prosinca 2016.	U 2015. god odloženo 828.564 t biorazgradivog otpada, obzirom na nedostatnu obradu i nisku stopu odvojenog sakupljanja nije izgledno da će se cilj postići.
	2020.	35 %, odnosno 264.661 tona do 31. prosinca 2020.	-
Odlaganje otpada	2018.	Zabrana odlaganja na neusklađena odlagališta	-
Komunalni otpad	2015.	JLS osigurati odvojeno prikupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada	Odvojeno prikupljanje uspostavljeno u 400 JLS
	2020.	50% priprema za ponovnu uporabu i recikliranje komunalnog otpada	Za 2015. godinu stopa iznosi 18%
Građevni otpad	2020.	70% recikliranja/materijalne uporabe građevnog otpada	Cilj nije ispunjen, započeta je analiza „Poboljšanje toka i kvalitete podataka o građevnom otpadu i otpadu od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina u RH“.

Temeljem ocjene postojećeg stanja u gospodarenju otpadom i obveza koje RH mora postići sukladno EU i nacionalnom zakonodavstvu Planom gospodarenja otpadom RH definiraju se sljedeći ciljevi koji se moraju dostići do 2022. godine (Tablica 18).

Tablica 18. Ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine na području Općine sukladno PGORH

Broj	Cilj	Podcilj	Opis
1.	Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom	Cilj 1.1	Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%
		Cilj 1.2	Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)
		Cilj 1.3	Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada
		Cilj 1.4	Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada
2.	Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada	Cilj 2.1	Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada
		Cilj 2.2	Unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom
		Cilj 2.3	Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada
3.	Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti		
4.	Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom		

Nadalje, sukladno ZOGO-u Općina je na svom području dužna ustrojiti stavke prema tablici u nastavku.

Tablica 19. Obveze Općine temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom

Redni broj	JLS je dužna osigurati:
1.	javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, i biorazgradivog komunalnog otpada
2.	odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada
3.	sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ovom Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada,
4.	provedbu PGORH
5.	donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave
6.	provođenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području
7.	mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada

7. PROCJENA RAZVOJA TIJEKA OTPADA, POTREBE I NAČIN USPOSTAVE NOVIH SUSTAVA

Sustav gospodarenja otpadom na području RH određen je Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine te je ukratko opisan u nastavku.

Prvi korak u cjelokupnom sustavu je osigurati provođenje mjera za sprječavanje nastanka otpada definirane Planom sprječavanja nastanaka otpada. Najvažnije mjere u poglavlju sprječavanja nastanka otpada su uspostava Centara za ponovnu uporabu i osiguranje potrebne opreme za kućno kompostiranje. Nadalje, težište u sustavu gospodarenja komunalnim otpadom će biti na sustavu odvojenog sakupljanja komunalnog otpada i to kroz osiguranje potrebne infrastrukture za odvajanje komunalnog otpada: na mjestu nastanka otpada, putem reciklažnih dvorišta, na javnim površinama te kroz provedbu propisa za posebne kategorije otpada (otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna EE oprema itd.). Odvojeno prikupljeni biootpad će se odvoziti na materijalnu uporabu u postrojenja za biološku (aerobnu ili anaerobnu) obradu odvojeno prikupljenog biootpada (kompostište ili anaerobna digestija) u cilju proizvodnje komposta ili digestata i bioplina. Odvojeno prikupljeni papir, karton, metal, staklo i plastika će se odvoziti na postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnice) radi povećanja vrijednosti odnosno kvalitete odvojeno prikupljenog otpada i pripreme otpada za recikliranje. Odvojeno prikupljeni otpad će se nakon sortiranja odvoziti ovlaštenim tvrtkama za recikliranje, odnosno obradu. Miješani komunalni otpad (ostatni otpad) će se prikupljati u okviru javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada koju pružaju davatelji te usluge, a prikupljeni otpad će se dopremiti do CGO-a izravno ili putem pretovarnih stanica.

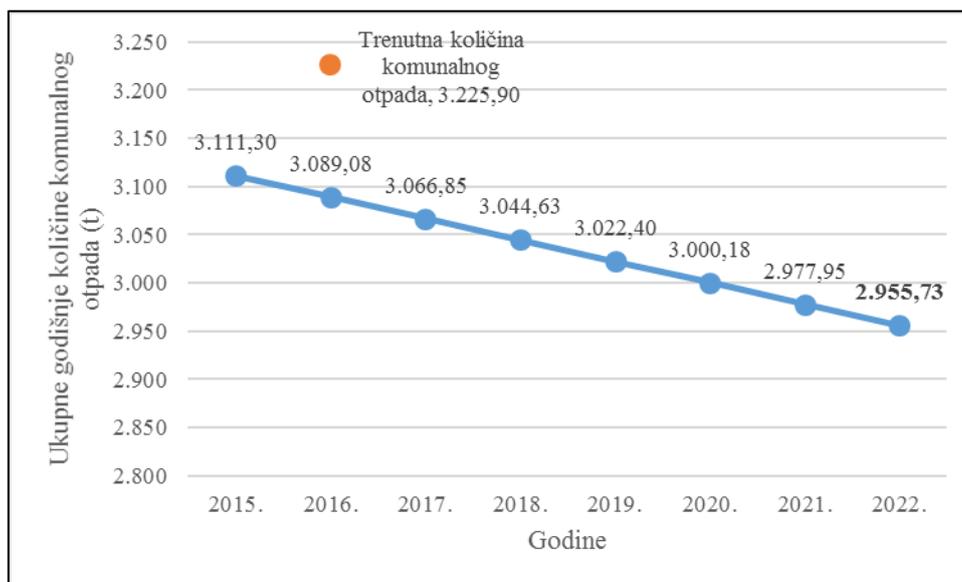
7.1 Gospodarenje komunalnim otpadom i biorazgradivim komunalnim otpadom

Pregled ciljeva u gospodarenju otpadom određenih PGORH i usporedba s trenutnim stanjem gospodarenja otpadom u Općini prikazani su u nastavku.

- **Cilj 1.1: Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%**

Uzmemo li podatak kako je u 2015. godini na području Općine proizvedena ukupna količina komunalnog otpada u iznosu od 3.111,3 t godišnje možemo procijeniti kako bi ciljna vrijednost smanjenja proizvodnje komunalnog otpada za 5% do 2022. godine bila **2.955,73 t** komunalnog otpada godišnje.

Planirani trend smanjenja ukupnih količina proizvedenog komunalnog otpada za 5% do 2022. godine dan je u nastavku.

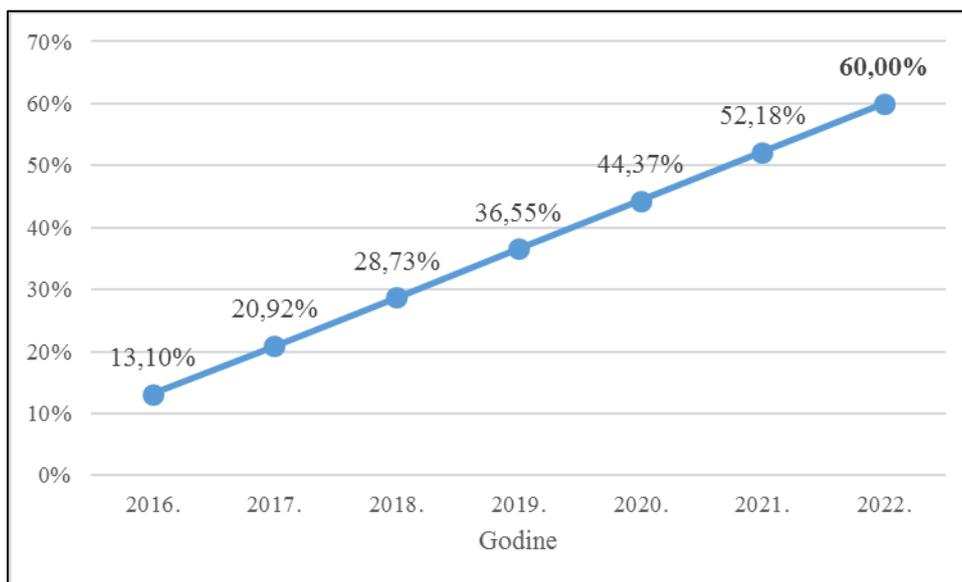

Slika 8. Planirani trend smanjenja ukupnih količina proizvedenog komunalnog otpada za 5% do 2022. godine

- **Cilj 1.2: Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)**

Uzmemo li podatke o trenutnom postotku odvojeno prikupljenog otpada (13%) te ciljnim vrijednostima prema PGORH (**60%**) možemo zaključiti da je potrebno uložiti dodatne napore u ostvarivanje spomenutog cilja odvojenog prikupljanja 60% mase proizvedenog komunalnog otpada. Na području Općine odvojeno se prikupljaju papir i karton, staklo, plastika, metal, električni i elektronički otpad, plastična ambalaža, guma, čelik, tekstil i otpadna maziva ulja, kao i glomazni otpad. Napredak u vidu dodatnog postotka odvojenog prikupljanja otpada, osim poboljšanja postojećeg sustava odvojenog prikupljanja otpada, moguće je ostvariti vođenjem evidencije o prikupljenim količinama navedenih vrsta otpada. Nadalje, uspostavom reciklažnog dvorišta za području Općine, kao i funkcioniranjem mobilnog reciklažnog dvorišta, stanovnici će moći predavati i ostale vrste otpada (navedene u Prilogu 1) odvojeno od MKO što će značajno utjecaji na postotak odvojeno prikupljenog komunalnog otpada. Kao konačni cilj sustava odvojeno prikupljenog otpada bit će uspostava odvojenog prikupljanja otpada sistemom „od vrata do vrata“ u kojem će stanovnici Općine izdvajati komponente MKO na kućnom pragu.

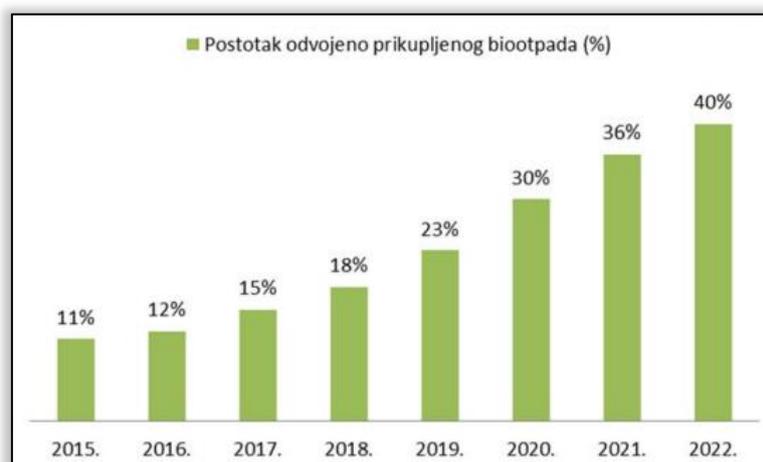
Procijenjena dinamika postizanja cilja 1.2 Odvojeno prikupiti 60% pojedinih vrsta komunalnog otpada (prvenstveno papir/karton, staklo, plastika, metal, biootpad) prikazana je tablicom.

Slika 9. Dinamika postizanja cilja odvojenog prikupljanja 60% sastavnica komunalnog otpada

- **Cilj 1.3: Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada**

Ukoliko uzmemo u obzir podatak kako je u 2016. godini s područja Općine prikupljeno 2.873,16 t miješanog komunalnog otpada (zajedno s odvojeno prikupljenim sastavnicama MKO), možemo procijeniti kako je udio biootpada iznosio oko 1.063 t (37% biootpada u MKO). Posebna evidencija o prikupljenom biootpadu na području Općine nije se vodila (odvojeno prikupljeno 0% biootpada). Prema PGORH projekcija rasta količina odvojeno sakupljenog biootpada dana je u nastavku.

Slika 10. Projekcija rasta količina odvojeno prikupljenog otpada (izvor: PGORH)

Za područje Splitsko-dalmatinske županije planira se uspostava regionalnog centra za gospodarenje otpadom na koji će se odvoziti sav otpad s područja Općine, pa tako i biootpad. Biootpad će se u spomenutom centru obrađivati, odnosno stabilizirati MBO tehnologijom. Za odvojeno sakupljanje otpad Općina planira u suradnji s komunalnom tvrtkom uspostaviti funkcioniranje sustava odvojenog prikupljanja biootpada.

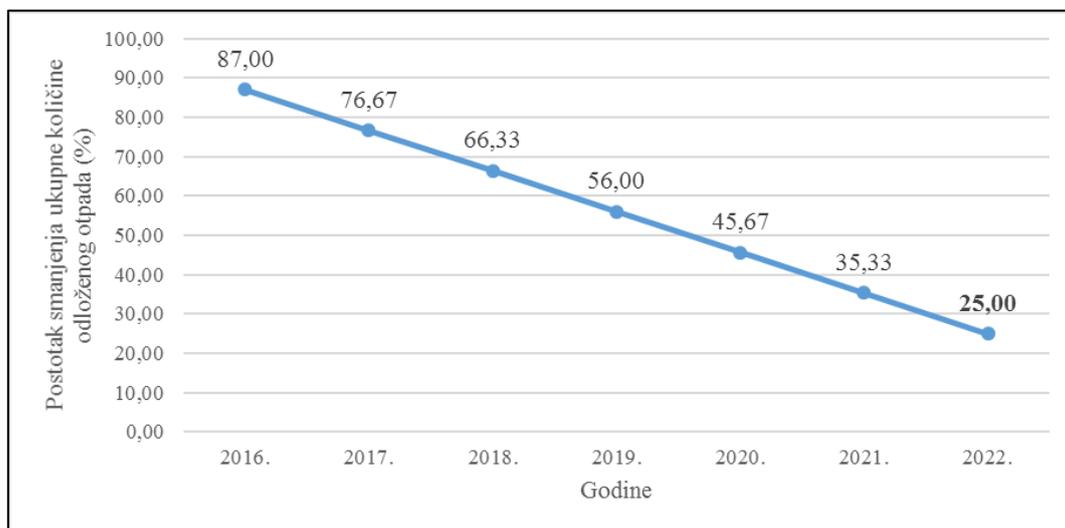
U navedeni centar za gospodarenje otpadom neće se odvoziti sav biootpad s područja Općine jer će se stanovnici poticati na kućno kompostiranje u vrtovima ili pomoću kućnih kompostera.

Objedinjujući sve stavke oko gospodarenja biootpadom na području Općine zadovoljili bi se ciljevi gospodarenja otpadom u pogledu odvojenog prikupljanja 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada.

- **Cilj 1.4: Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada**

U 2016. godini je na području Općine sakupljeno 3.225,90 t komunalnog otpada. Od te ukupne količine komunalnog otpada 13%, odnosno 422,59 t, je odvojeno prikupljeno. Prema tome, 87% proizvedenog komunalnog otpada je odloženo na odlagalište otpada (ne računajući glomazni otpad). Usporedno s ciljevima gospodarenja otpadom RH potrebno je do 2022. godine smanjiti trenutnu količinu odloženog otpada na području Općine za 62%. U usporedbi s količinama odloženog komunalnog otpada u 2016. godini (od 2.806,5 t) to bi značilo da je za dostizanje ciljeva bilo potrebno odložiti tek 806,47 t MKO što predstavlja razliku od 2.000 t odloženog otpada. Za ostvarivanje navedenog cilja bit će potrebno uložiti značajne napore od strane Općine i komunalne tvrtke.

Trend planiranog smanjenja odloženih količina proizvedenog komunalnog otpada dan je u nastavku.

Slika 11. Grafički prikaz trenda planiranog smanjenja odloženih količina proizvedenog komunalnog otpada

7.2 Gospodarenje građevnim otpadom

- **Cilj 2.1 Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada**

Građevni otpad ima visoki potencijal za recikliranje i takvim gospodarenjem u cijelosti se čuvaju resursi. To je ujedno i način da se javnim, javno-privatnim i/ili privatnim ulaganjima direktno utječe na zapošljavanje na lokalnoj razini. Prosječna količina građevnog otpada koja se proizvodi po stanovniku je 940 kg/godišnje. U uvjetima ekonomskog rasta i sve većeg ulaganja u turizam u ruralnim područjima, te količine mogu biti i znatno veće. Upravo je otpadni građevni materijal otpad koji se odlaže na divlja odlagališta i time nepovratno uništava prirodne resurse. Uklanjanje takvog otpada iz okoliša je financijski vrlo zahtjevno za JLS. Često je slučaj da se otpadni građevni materijal odlaže u vrtače, jame i sl. mjesta gdje je teren vrlo težak za pristup mehanizacije i onda se u praksi, takve crne točke saniraju da se prekriju zemljom i kamenjem. Kako je u tom otpadu često i opasan otpad (kante od boja i lakova, drvo premazano uljima i bojama i sl.) to je situacija ozbiljnija, a kakvoća podzemnih tokova voda trajno narušena.

Na prostoru Općine potrebno je pojačati nadzor nad lokacijama koje su potencijalno ugrožene kao lokacije na kojima se otpad nepropisno odlaže u okoliš. Na prostoru Općine neće se planirati reciklažno dvorište za građevni otpad, ali će stanovnici Općine imati mogućnost odlaganja građevnog otpada u reciklažnom dvorištu za građevinski otpad koje će se izgraditi u gospodarskoj zoni Gata u Omišu te će biti namijenjeno za sve JLS u kojima komunalna tvrtka Peovica d.o.o vrši svoje usluge.

Isto tako, potrebna je i uspostava i suradnja komunalnog redarstva sa inspeksijskim službama kako bi se spriječilo poduzetnike koji se bave gradnjom i uređenjem građevina da pravilno postupaju s građevnim otpadom. JLS može djelovati i putem svojih akata kako bi stimulirala/kontrolirala investitore i građevinske tvrtke na pravilno postupanje s građevnim otpadom.

7.3 Gospodarenje ostalim posebnim kategorijama otpada

- **Cilj 2.2 Unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom**

Na području Općine sakuplja se plastična ambalaža kao kategorija odvojeno prikupljenog otpada. Za ostale vrste ambalaže (papirna i kartonska, metalna i staklena) koje se sakupljaju u sklopu papira i kartona, metala i stakla potrebno je uspostaviti i voditi odvojenu evidenciju o količinama otpadne ambalaže. Izgradnjom sortirnice u sklopu reciklažnog dvorišta Furnaža omogućit će se kvalitetniji i točniji podaci o količinama otpadne ambalaže.

Za dostizanje ciljeva potrebno je konstantno vršiti edukacije građana o pravilnom odvajanju otpada, odnosno ambalaže, na zelenim otocima i u reciklažnom dvorištu. Uspostavom sustava odvojenog prikupljanja otpada principom „od vrata do vrata“ stanovnici Općine moći će ambalažni otpad odvojeno predavati od MKO.

Kako bi se zadovoljili nacionalni ciljevi u gospodarenju otpadom potrebno je uložiti dodatne napore za postizanje zadanih postotaka odvojeno sakupljenog otpada iz MKO.

- **Cilj 2.3 Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada**

Za odvojeno prikupljanje tekstila, kao posebne kategorije otpada, potrebno je unaprijediti sustav gospodarenja ovom vrstom otpada i to na način suradnje sa privatnim tvrtkama i nevladinim udrugama koje su zainteresirane za sakupljanje tekstilnog otpada i otpadne obuće, bilo u svrhu oporabe i recikliranja ili u svrhu doniranja. Također, postavljanje spremnika za prikupljanje otpadnog tekstila olakšalo bi postizanje ciljeva u gospodarenju otpadom.

Posebne kategorije otpada: otpadne gume, ulja i EE otpad odvojeno se prikupljaju na području Općine, dok za ostale posebne kategorije otpada ne postoje podaci.

Ostale posebne kategorije za koje je predviđeno sakupljanje u reciklažnom dvorištu prikupljati će se na taj način nakon uspostave funkcioniranja reciklažnog dvorišta. Uspostavom reciklažnog dvorišta stanovnici Općine moći će predavati određene kategorije otpada (u koje spadaju i posebne kategorije otpada) odvojeno od MKO. Za dostizanje ciljeva u gospodarenju otpadom koji se tiču odvojeno prikupljenog posebnih kategorija otpada potrebno je uložiti značajne napore u edukaciju stanovnika Općine.

8. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I POSTROJENJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM

8.1 Postojeće stanje

a.) Reciklažno dvorište

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. Tretira se kao građevina za gospodarenje otpadom, te kao takvo mora biti predviđeno u prostornom planu i zahtjeva izradu tehničke dokumentacije za ishođenje potrebnih dozvola sukladno Zakonu o gradnji i drugim važećim propisima. Jedinica lokalne samouprave izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da, među ostalim, osigura funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području jedinica lokalne samouprave. Pri odabiru lokacije reciklažnog dvorišta, jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati da prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta, odnosno način rada mobilne jedinice omogućava pristupačno korištenje istih svim stanovnicima područja za koje su uspostavljena reciklažna dvorišta, odnosno mobilne jedinice.

Na području Općine ne postoji izgrađeno reciklažno dvorište. U Omišu se nalazi privremeno reciklažno dvorište Furnaža na kojem stanovnici Općine mogu dostaviti odvojeno prikupljene kategorije otpada.

b.) Kompostana i sortirnica

Na području Općine ne postoje izgrađena kompostana ni sortirnica otpada.

c.) Odlagalište otpada

Komunalna tvrtka Peovica d.o.o.za potrebe odlaganja otpada koristi odlagalište otpada Karepovac u vlasništvu komunalne tvrtke Čistoća d.o.o. Split. Podaci o odlagalištu otpada Karepovac, prema Internet stranici komunalne tvrtke Čistoća d.o.o. Split, navedeni su u nastavku.

Radno vrijeme odlagališta je od ponedjeljka do subote od 7 do 14 sati.

Proizvođač ili posjednik komunalnog ili neopasnog / inertnog otpada obavezan je uz svaku pošiljku otpada koju predaje Čistoći d.o.o. Split, kao skupljaču, predati propisno ispunjeni, potpisan i ovjeren obrazac Pratećeg lista PL – No/Io - Prateći list za neopasni / inertni otpad. Za neopasni / inertni otpad, prema Pravilniku o uvjetima za postupanje s otpadom (NN 123/97), proizvođač otpada dužan je jednom godišnje obaviti analizu eluata (ispitivanje fizikalnih i kemijskih svojstava otpada). Izvješće o ispitivanju fizikalnih i kemijskih svojstava otpada za trajno odlaganje dostavlja se zajedno s pratećim listom za predani otpad. Čistoća d.o.o. Split, kao osoba ovlaštena za zbrinjavanje otpada, dužna je kod preuzimanja otpada na odlagalištu Karepovac ovjeriti obrazac pratećeg lista.

d.) Centar za gospodarenje otpadom – CGO

Na području Splitsko-dalmatinske županije trenutno nije uspostavljeno funkcioniranje regionalnog centra za gospodarenje otpadom.

8.2 Planirane građevine

Ovim Planom ne predviđa se izgradnja reciklažnog dvorišta na području Općine, ali će stanovnici Općine imati na raspolaganju reciklažno dvorište Furnaža, Zakućac koje će se uspostaviti na području Grada Omiša. U sklopu gospodarske zone Gata (Grad Omiš) izgradit će se, nakon izmjena i dopuna prostorno-planske dokumentacije, reciklažno dvorište za građevinski i glomazni otpad s kompostanom koje će biti na usluzi i stanovnicima Općine. Radno vrijeme reciklažnog dvorišta prilagodit će se korisnicima na način da bude i u jutarnjim i popodnevnim satima, prema rasporedu koji će biti izvješten na ulazu u prostor koji će se odrediti kao lokacija reciklažnog dvorišta. Predaju otpada imat će pravo samo fizičke osobe s područja Općina korisnica i to uz predočenje osobne iskaznice. O zaprimljenom otpadu voditi će se zakonom predviđena dokumentacija.

Do uspostave funkcioniranja reciklažnog dvorišta komunalna tvrtka uspostaviti će sustav prikupljanja otpada putem mobilnog reciklažnog dvorišta za one stanovnike Općine kojima je zbog udaljenosti prikladnije predavati otpad u mobilnom reciklažnom dvorištu.

Na području Općine neće se graditi kompostana i sortirnice već će spomenute građevine biti izgrađene na prostoru susjednog Grada Omiša u suradnji s komunalnom tvrtkom Peovica d.o.o. Kompostana i sortirnica u Gradu Omišu bit će namijenjene svim JLS na kojima komunalna tvrtka Peovica d.o.o. vrši svoje djelatnosti.

U svrhu uspostave CGO u Splitsko-dalmatinskoj županiji osnovano je, 29. travnja 2005. godine, društvo „Regionalni centar čistog okoliša d.o.o. sa Splitsko-dalmatinskom županijom kao jedinim osnivačem društva. Misija Regionalnog centra čistog okoliša je:

„Izgraditi infrastrukturu za gospodarenje otpadom na županijskoj razini, centar za gospodarenje otpadom i pretovarne stanice. Osigurati da se gospodarenje otpadom primjenom najsuvremenijih tehnologija obrade otpada odvija uz maksimalnu zaštitu okoliša i ljudskog zdravlja. Osigurati pretpostavke da uspostavljeni sustav odgovara dugoročnim potrebama i mogućnostima stanovništva Splitsko-dalmatinske županije te da jamči njegovu održivost. Edukacijom dionika omogućiti postizanje ciljeva projekta. Upravlјati uspostavljenim sustavom na dobrobit današnjih i budućih generacija.“

CGO je sklop međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada namijenjen zaprimanju, obradi i odlaganju obrađenog otpada koji potječe sa područja svih JLS u Splitsko–dalmatinskoj županiji. CGO predstavlja infrastrukturu za gospodarenje otpadom u okviru koje se sav dopremljen preostali, na mjestu nastanka nerazvrstani, miješani komunalni otpad kojega proizvođač otpada nije mogao/znao/htio odvojeno odložiti u zasebne spremnike na zelenim otocima, u reciklažnim dvorištima i dr. prema predviđenoj shemi, mehanički obrađuje radi izdvajanja otpada pogodnog za materijalnu uporabu (reciklažu), energetska uporabu (gorivo iz otpada) odnosno biološku obradu (biorazgradivi otpad), nakon čega se stabilizirani obrađeni otpad odlaže na odlagalište za neopasni otpad. Kroz navedene postupke obrade smanjuje se količina otpada koja se odlaže na odlagališta i smanjuju se negativni utjecaji otpada na okoliš – emisije u tlo, zrak, vodu. Pretovarne stanice kao sastavni dio CGO u Splitsko-dalmatinskoj županiji su građevine namijenjene za privremeno skladištenje, pripremu i pretovar miješanog komunalnog otpada.

Otpad prikupljen i pripremljen na pretovornoj stanici se dalje prevozi vozilima za daljinski prijevoz na obradu i zbrinjavanje u CGO.

CGO u Splitsko–dalmatinskoj županiji sadržava sljedeće elemente::

- postrojenje za mehaničku obradu ostatka nerazvrstanog, miješanog komunalnog otpada,
- pogon za obradu mehanički izdvojenog biorazgradivog otpada iz miješanog komunalnog otpada
- pogon za dozrijevanje kompostu sličnog proizvoda,
- pogon za biološku obradu prethodno izdvojenog biorazgradivog otpada,
- pogon za dozrijevanje komposta iz prethodno odvojenog biootpada,
- reciklažno dvorište,
- postrojenje za obradu građevnog otpada,
- odlagalište za obrađeni neopasni otpad,
- sustav za prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda,
- sustav za prikupljanje i obradu odlagališnog plina.

Lokacija centra za gospodarenje otpadom Splitsko-dalmatinske županije planirana je otprilike 1 km sjeverozapadno od naselja Kladnjice u općini Lećevica, sjeverno od trase autoceste Zagreb-Split, a u neposrednoj blizini lokalne ceste Lećevica - Unešić. Planirani zahvat je udaljen više od 500 m od naseljenog područja gdje ljudi stalno borave, a obuhvaća površinu od 25 ha.

U centru će se prikupljati, obrađivati otpad koji nastaje na području Splitsko-dalmatinske županije (55 gradova i općina). Dio otpada nastao u blizini dopremat će se u CGO izravno, dok će se otpad iz udaljenijih dijelova županije pretovarivati u pretovarnim stanicama. Uspostavljeni CGO zadovoljavati će potrebe oko 10,6% populacije Republike Hrvatske. Uspostavljanjem ovog CGO za potrebe cijele županije i uključivanjem svih jedinica lokalne samouprave u predviđeni sustav, stvorit će se uvjeti za sanaciju i zatvaranje svih postojećih neusklađenih odlagališta na tom području.

9. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI GOSPODARENJA OTPADOM

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike je nadležno za rješavanje o zahtjevima za dozvolu za gospodarenje otpadom koji se odnose na opasni otpad te za termičku obradu otpada, rješava o zahtjevu za izdavanje suglasnosti za sklapanje ugovora s FZOEU-om za pružanje usluge obrade određene posebne kategorije otpada, vođenje očevidnika obavljanja djelatnosti iz gospodarenja otpadom te očevidnika uvoznika i izvoznika otpada te očevidnika laboratorija, nusproizvoda i ukidanja statusa otpada, rješava o zahtjevu za izvoz odnosno uvoz otpada, izdaje odobrenje za rad organizacije, provodi nadzor (inspekcijski i upravni).

Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost je nadležan za obračun i naplatu propisanih naknada, vođenje Registra gospodarenja posebnim kategorijama otpada, financiranje i sufinanciranje projekata u području gospodarenja otpadom, upravljanje sustavom sakupljanja i obrade određenih posebnih kategorija otpada te rješavanjem o zahtjevu za samostalno ispunjavanje pojedinačnog cilja za određenu posebnu kategoriju otpada.

Hrvatska agencija za okoliš i prirodu je nadležna za razvoj i vođenje informacijskog sustava gospodarenja otpadom, izradu propisanih izvješća o gospodarenju otpadom, razvoj i vođenje Registra djelatnosti gospodarenja otpadom i Elektroničkog očevidnika o nastanku i tijeku otpada (e-ONTO)

JLS dužna je na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom. Više JLS mogu sporazumno osigurati zajedničku provedbu mjera gospodarenja otpadom. JLS nadležne su za osiguravanje javne usluge prikupljanja komunalnog otpada, uspostavu reciklažnih dvorišta te provedbu mjera sprječavanja odbacivanja otpada u okoliš kao i uklanjanje u okoliš odbačenog otpada, davanje suglasnosti za akciju prikupljanja otpada, provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti te provedbu obveza propisanih Planom gospodarenja RH kao i ostalim obvezama propisanim ZOGO-om.

Trgovačka društva u javnom vlasništvu JLS obavljaju usluge sakupljanja, odnosno obrade određene posebne kategorije otpada, pružanje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada. Upravljaču radom CGO, sortirnice, reciklažnog centra. Općina je suvlasnik komunalne tvrtke Peovica d.o.o. koja pruža javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada.

Trgovačka društva u privatnom vlasništvu (pravne osobe i fizičke osobe – obrtnici koje obavljaju neku od djelatnosti gospodarenja otpadom) mogu biti uključena u gospodarenje otpadom obavljanjem djelatnosti prijevoza otpada, posredovanja u gospodarenju otpadom, trgovanja otpadom, sakupljanja otpadom, uporabe otpada, zbrinjavanja otpada, druge obrade otpada, te izvoz i uvoz otpada, provedbu akcija prikupljanja otpada, pružanje javne usluge prikupljanja komunalnog otpada i obavljanje poslova laboratorija

Služba za komunalni red (komunalno redarstvo) JLS je nadležna za provedbu mjera sprječavanja nepropisnog odbacivanja otpada u okoliš i za uklanjanje tako odbačenog otpada, pri čemu je za utvrđivanje činjeničnog stanja u vezi s odbačenim otpadom ovlaštena zatražiti nalog suda i asistenciju djelatnika ministarstva unutarnjih poslova.

10. MJERE ZA PROVEDBU PLANA

Ovim poglavljem opisane su mjere kojima se planira postići zadovoljenje zakonski propisanih ciljeva u gospodarenju otpadom do 2022. godine. Za provedbu svih mjera zadužena je Općina u suradnji s komunalnom tvrtkom Peovica d.o.o.

10.1 Mjere za unaprijeđenje sustava gospodarenja komunalnim otpadom

(a.) Za ostvarenje Cilja 1.1. Smanjenje ukupne količina proizvedenog komunalnog otpada za 5% u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog u 2015. godini potrebno je provesti mjere kojima bi se spriječio nastanak komunalnog otpada na području Općine.

Tablica 20. Mjere za ostvarenje Cilja 1.1. Smanjenje ukupne količina proizvedenog komunalnog otpada za 5% u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog u 2015. godini

Br.	Mjera	Opis	Nositelji	Rok
1.	Kućno kompostiranje	<ul style="list-style-type: none"> Podjela kućnih kompostera te enzima za ubrzanje procesa kompostiranja. Edukacija stanovnika Općine putem radionica i izrade informativnih materijala. Podjela enzima za ubrzanje procesa kompostiranja stanovnicima Općine koji vrše kompostiranje u svojim domovima. 	Općina, Peovica d.o.o., FZOEU	2018. godina, kontinuirano
2.	Zelena javna nabava za ustanove i tijela javne vlasti	<ul style="list-style-type: none"> Kupnja proizvoda koji se mogu reciklirati, izbjegavati proizvode u jednokratnoj ambalaži, kupovati proizvode u povratnoj ambalaži ili kupovati proizvode u većim pakiranjima – koncentri. Za ustanove/tvrtke koje kupuju vodu poticati kupovinu aparata za vodu (izmjena plastičnih boca s vodom). Stimuliranje kupovine ekološki prihvatljivijih proizvoda. 	Općina	Kontinuirano

3.	Općinski poticaji	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje stanovnika Općine na korištenje platnenih pelena. • Poticanje od strane Općine na djelatnosti prerade odbačenog namještaja. • Poticanje otvaranja centara za ponovnu uporabu. • Organizirati dane razmjene dobara u cilju poticanja ponovnog korištenja proizvoda. • Motivirati organizatore događaja koji zakupljuju javne površine na korištenje biorazgradivih materijala (čaše, tanjuri i sl.). • Poticanje vlasnika ugostiteljskih objekata na uporabu staklene i papirnate ambalaže. • Organizirati dijeljenje platnenih vrećica. 	Općina	Kontinuirano
4.	Edukacija stanovništva	<ul style="list-style-type: none"> • Educiranje stanovništva o mogućim načinima izbjegavanja nastanka otpada i/ili njegovog mogućeg smanjenja (npr. obostrano kopiranje i printanje). • Educiranje vlasnika restorana i ugostiteljskih objekata o načinima smanjenja nastanka otpada, • Poticanje stanovništva na kupnju proizvoda koji se mogu reciklirati, izbjegavati proizvode u jednokratnoj ambalaži, kupovati proizvode u povratnoj ambalaži ili kupovati proizvode u većim pakiranjima – koncentri. 	Općina, Peovica d.o.o., FZOEU	Kontinuirano

		<ul style="list-style-type: none"> • Stimuliranje kupovine ekološki prihvatljivijih proizvoda. 		
5.	Cjenik javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada	<ul style="list-style-type: none"> • Revidirati postojeći cjenik javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada na način da se korisnika javne usluge potiče na smanjenje količine proizvedenog otpada. • Revidirati postojeći cjenik javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada na način da se naplata odvoza MKO vrši prema količini proizvedenog otpada • Popust na cijenu odvoza MKO ukoliko se korisnik usluge obveže na kućno kompostiranje. 	Peovica d.o.o.	2018.
6.	Plan sprječavanja nastanka otpada	<ul style="list-style-type: none"> • Ostale mjere definirane Planom sprječavanja nastanka otpada u PGORH (Poglavlje 9.) 	Općina, RH	Kontinuirano

Cilj Okvirne direktive o otpadu ([2008/98/EC](#)) stavlja naglasak na sprječavanje nastajanja otpada kao prvu točku u hijerarhiji gospodarenja otpadom. Sukladno navedenoj direktivi, PGORH također predviđa mjere sprječavanja nastajanja otpada.

Prihvatanjem navedenih mjera planira se postići smanjenje proizvodnje komunalnog otpada. Kao primarnu, dugoročnu i učinkovitu mjeru zaštite okoliša potrebno je težiti mjeri izbjegavanja, odnosno smanjivanja nastanka otpada.

Kao najbitnija mjera smanjenja ukupnih količina otpada, osim edukacije stanovništva, smatra se poticanje stanovnika Općine na kućno kompostiranje putem spremnika - kompostera ili na svojim privatnim površinama (vrtovima). Općina bi svojim stanovnicima, u vidu poticanja kućnog kompostiranja, organizirao podjelu enzima kako bi se procesi kompostiranja značajno ubrzali.

Općina može određenim zakonskim aktima odrediti poticaje kojima je konačni cilj smanjenje količina nastanka komunalnog otpada na području Općine. Za ustanove i tijela javne vlasti potrebno je uvesti koncept „zelene javne nabave“ koja se opisuje kao postupak pri kojem ustanove i javna tijela nastoje naručivati robu, usluge i radove koji tijekom svojeg životnog ciklusa imaju manji štetni učinak na okoliš od robe, usluga i radova s istom osnovnom funkcijom koje bi inače naručili. Također, Općina će organizirati dane razmjene dobara u cilju

poticanja ponovnog korištenja proizvoda, odnosno smanjenja nastanka komunalnog otpada. Općinski poticaji vezani uz određene djelatnosti odnosit će se na poticanje djelatnosti prerade odbačenog namještaja, ali i poticanje otvaranja centara za ponovnu uporabu.

Revizijom postojećeg cjenika javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada potrebno je poticati stanovništvo Općine na smanjenje proizvodnje komunalnog otpada. Kao motivaciju stanovnika na smanjenje proizvodnje komunalnog otpada Općina bi u suradnji s komunalnom tvrtkom Peovica d.o.o. u sklopu cjenika javne usluge prikupljanja MKO odredila popuste za odvoz MKO ukoliko bi se korisnici usluge obvezali na kućno kompostiranje. Popusti bi se odredili samo za one stanovnike Općine koji bi svojim potpisom jamčili kako u njihovom MKO neće biti biootpada. Kontrolu (ne)prisutnosti biootpada unutar MKO vršili bi komunalni redari. Također, revizija postojećeg cjenika potrebna je kako bi se cijena komunalne usluge obračunavala temeljem količine predanog otpada.

U sklopu reciklažnog dvorišta namijenjenog prostoru Općine moguće je uspostaviti radionicu za restauraciju starog namještaja kojom bi se smanjile količine nastalog glomaznog otpada i zadovoljili ciljevi sprječavanja nastanka otpada.

(b.) Za ostvarenje Cilja 1.2. Odvojeno prikupiti 60% komunalnog otpada (prvenstveno papir, karton, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.) u predstojećem planskom razdoblju potrebno je nastaviti s aktivnostima unaprjeđenja već postojećeg sustava odvojenog prikupljanja otpada iz komunalnog otpada, prvenstveno kroz razvoj infrastrukture i nabavu opreme, edukaciju i informiranje svih dionika sustava te revizijom sustava naplate javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada na način da se usluga prikupljanja i obrade naplaćuje po količini predanog otpada.

Tablica 21. Mjere za ostvarenje Cilja 1.2. Odvojeno prikupiti 60% komunalnog otpada

Br.	Mjera	Opis	Nositelji	Rok
1.	Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje otpada	<ul style="list-style-type: none"> Nabava novih spremnika/vrećica za sustav odvojeno prikupljanja otpada principom „od vrata do vrata“. Nabava i postavljanje spremnika za prikupljanje otpadnog tekstila. Nabava vozila. Nabava spremnika za odvojeno prikupljanje biootpada. Označavanje (čipiranje) spremnika za MKO 	Peovica d.o.o., Općina, FZOEU	2018. godina, kontinuirano

2.	Reciklažno dvorište	<ul style="list-style-type: none"> Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta u Gradu Omišu namijenjenog svim JLS na kojima komunalna tvrtka Peovica d.o.o. vrši svoje djelatnosti	Peovica d.o.o., Općina, FZOEU	2019.
3.	Mobilno reciklažno dvorište	<ul style="list-style-type: none"> Omogućiti stanovnicima Općine korištenje mobilnog reciklažnog dvorišta.	Peovica d.o.o., Općina	2017., kontinuirano
4.	Sortirnica	<ul style="list-style-type: none"> Sudjelovati u izgradnji i opremanju sortirnice otpada na području Grada Omiša.	Peovica d.o.o., Općina	2020.
5.	Kompostana	<ul style="list-style-type: none"> Sudjelovati u izgradnji i opremanju kompostane na području Grada Omiša. Podjela komposta stanovnicima Općine	Peovica d.o.o., Općina	2021.
6.	Edukacija	<ul style="list-style-type: none"> Edukacija stanovništva o mogućnosti predaje otpada u reciklažnom dvorištu te odvajanju otpada na kućnom pragu i na zelenim otocima. Edukacija turističkih posjetitelja o načinu gospodarenja otpadom na području Općine.	Općina, Peovica d.o.o., FZOEU, Turistička zajednica	Kontinuirano
7.	Cjenik javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada	<ul style="list-style-type: none"> Revidirati postojeći cjenik javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada na način da se korisnika javne usluge potiče na odvajanje otpada. Revidirati postojeći cjenik javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada na način da se odrede sankcije u vidu financijskih opterećenja za one stanovnike Općine koji propisno ne odvajaju otpad (ukoliko se u sklopu MKO nalazi problematičan otpad).	Peovica d.o.o.	2018.

		<p>Također, moguće je odrediti i sustav nagrade za one stanovnike koji propisno odvajaju otpad.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Revidirati cjenik javne usluge u vidu promjene naplate cijene odvoza MKO prema količini predanog otpada. 		
8.	Komunalno redarstvo	<ul style="list-style-type: none"> • Revidirati postojeću Odluku o komunalnom redu, posebno u djelu koji se tiče otpada. • Sezonski zapošljavati komunalne izvidnike koji bi nadgledali postupanje s otpadom na terenu (npr. zapošljavanje stipendiranih studenata Općine). • Nadgledati postupanje s komunalnim otpadom na području Općine od strane komunalnih redara / izvidnika. 	Općina	2018., kontinuirano
9.	Vođenje detaljne evidencije o vrstama i količinama odvojeno prikupljenog komunalnog otpada	<ul style="list-style-type: none"> • Komunalna tvrtka mora voditi detaljne evidencije o vrstama i količinama odvojeno prikupljenog komunalnog otpada. • Komunalna tvrtka mora na godišnjoj razini izvršiti prijavu komunalnog otpada u Registar onečišćavanja okoliša. • Komunalna tvrtka mora izraditi analizu sastava MKO koji potječe s područja Općine. 	Peovica d.o.o., HAOP	Kontinuirano
10.	Uspostava odvojenog sakupljanja otpada principom „od vrata do vrata“	<ul style="list-style-type: none"> • Nabava spremnika za uspostavu sustava • Organiziranje plana odvoza otpada 	Općina, Peovica d.o.o.	2022.

U narednom razdoblju, nastaviti će se prikupljanje odvojenih kategorija otpada i to: stakla, plastične ambalaže, papira i kartona te metala putem zelenih otoka na koje će stanovnici Općine moći donositi spomenute vrste otpada. Komunalna tvrtka će u suradnji s Općinom revidirati lokacije postojećih zelenih otoka, ali neće ići u nabavku novih spremnika za zelene otoke iz razloga što je konačni cilj uspostava odvojenog prikupljanja otpada principom „od vrata do vrata“. Zeleni otoci mogu se nabaviti za područja koja su pod intenzivnom turističkom produkcijom otpada. U starogradskoj jezgri naselja Općine predlaže se postavljanje podzemnih spremnika za odvajanje otpada radi očuvanja krajobraznih vizura područja. Također, u sklopu morskih luka potrebno je odrediti ograđenu lokaciju sa zelenim otocima za odvojenu predaju otpada. Za uređenje problematika otpada s plovila ostavlja se mogućnost izgradnje plutajućih zelenih otoka na pontonima.

U suradnji s komunalnom tvrtkom Peovica d.o.o. Općina će postupno uspostaviti odvojeno sakupljanje otpada sistemom „od vrata do vrata“ kojim će stanovnici Općine izdvajati korisne komponente MKO na svom kućnom pragu. Za uspostavu cjelovitog sustava odvojenog prikupljanja otpada principom „od vrata do vrata“ potrebno će biti uložiti značajna materijalna sredstva za nabavku spremnika, vrećica, vozila i edukativnih materijala koji bi omogućili funkcioniranje sustava, ali i predvidjeti duži vremenski period za uspostavu takvog sustava. Kao početna mjera uspostave sustava odvojenog prikupljanja otpada sistemom „od vrata do vrata“ potrebno bi bilo omogućiti odvajanje korisnih vrsta otpada iz MKO za starije stanovnike Općine koji nisu u mogućnosti odvajati otpad na zelenim otocima.

Revizija cjenika javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada koji potiče stanovnike Grada na odvajanje otpada također predstavlja mjeru za dostizanje propisanih ciljeva. Ciljne izmjene cjenika odnosile bi se na poticanje odvojenog sakupljanja otpada te na sankcioniranje onih stanovnika Općine koji odlažu problematičan otpad zajedno s MKO. Nadalje, izmjene cjenika trebale bi se odnositi na izmjenu načina naplate odvoza MKO prema količini proizvedenog otpada. Kao mjera vođenja točne evidenciji o količini proizvedenog otpada i broja odvoza spremnika za MKO potrebno je provesti označavanje (čipiranje) spremnika za MKO uz nadogradnju prateće opreme (programska podrška, čitači...). Ova mjera će se detaljnije urediti i provesti nakon što se na razini RH donese Uredba kojom se uređuje gospodarenje komunalnim otpadom. Donošenjem spomenute Uredbe potrebno je također revidirati Odluku o komunalnom redu Općine u segmentu gospodarenja otpadom.

Postojeću Odluku o komunalnom redu Općine potrebno je revidirati i uskladiti sa Zakonom kao i s Uredbom o komunalnom otpadu koju se zakonodavac obvezao donijeti.

Izmjene Odluke o komunalnom redu odnosile bi se na članke koje govore o:

- definicijama pojmova (komunalni otpad, građevni otpad, krupni (glomazni) otpad, opasan otpad, itd.),
- zabrani miješanja različitih vrsta otpada u posude za komunalni otpad,
- zbrinjavanju građevnog otpada,
- zabrani odbacivanja otpada u okoliš,
- zabrani spaljivanja otpada u okolišu (uključujući i biljni otpad),
- zabrani odlaganja glomaznog i biljnog otpada na javnim površinama,
- kaznene odredbe u slučaju nepropisnog postupanja sa otpadom,

- kaznene odredbe za neodvajanje posebne kategorije otpada iz komunalnog otpada,
- ovlastima osobe koja je zadužena za kontrolu (komunalni redar).

Općina bi za dostizanje ciljeva u gospodarenju otpadom trebala efikasnije urediti službu komunalnog redarstva koja bi, između ostalog, nadgledala gospodarenje otpadom na području Općine. Komunalni redari bi svojim djelovanjem na terenu educirali stanovnike Općine o bitnim stavkama gospodarenja otpadom te na taj način realizirati ciljeve u gospodarenju otpadom. Radi olakšavanja rada komunalnog redarstva, Općina može sezonski zapošljavati komunalne izvidnike koji bi eventualne nepravilnosti u gospodarenju otpadom prijavljivali komunalnom redarstvu.

Nadalje, Općina će sudjelovati u izgradnji i opremanju reciklažnog dvorišta na području Grada Omiša kojim će upravljati komunalna tvrtka Peovica d.o.o. Uspostavom reciklažnog dvorišta stanovnici Općine moći će na tom prostoru predavati i ostale kategorije otpada koje su zakonski predviđene za predaju te su navedene u Prilogu 1. Za predavanja otpadnog ulja u reciklažnom dvorištu od strane stanovnika Općine potrebno je osigurati kantice za predaju otpadnog ulja koji bi se zamjenjivale s čistim kanticama nakon predaje u reciklažnom dvorištu. Kao dodatna mjere za odvojeno prikupljanje otpada s područja Općine potrebno je u sklopu reciklažnog dvorišta ishodovati koncesijsku dozvolu za primanje ambalaže za koju je predviđena naknada. U sklopu reciklažnog dvorišta komunalna tvrtka Peovica d.o.o. će pristupiti nabavi sjeckalice za granje i vrtni otpad s ciljem usitnjavanja zelenog otpada. Sjeckalica bi se iznajmljivala stanovnicima Općine po simboličnoj cijeni, a usitnjeni otpad bi se kompostirao na lokaciji predviđenoj za kompostiranje u sklopu reciklažnog dvorišta. Do uspostave funkcioniranja kompostane na lokaciji gospodarske zone Gata i Zakućac u Gradu Omišu, privremeno kompostiranje vršiti će se na lokaciji privremenog reciklažnog dvorišta Furnaža u Gradu Omišu na za to predviđenoj površini. Kompost nastao u kompostani dijelit će se građanima te će se koristiti za uređenje javnih površina.

Na prostoru Općine osigurat će se funkcija mobilnog reciklažnog dvorišta kojim će upravljati komunalna tvrtka Peovica d.o.o. Komunalna tvrtka mora izraditi plan prikupljanja otpada putem mobilnog reciklažnog dvorišta za udaljenija naselja Općine.

U sklopu privremenog reciklažnog dvorišta Furnaža, na kojem će se izgraditi buduće reciklažno dvorište, izgradit će se i sortirnica otpada.

Jedna od važnijih stavki ovakvog sustava je edukacija građana o odvojenom prikupljanju otpada na zelenim otocima, principom „od vrata do vrata“ te u (mobilnom) reciklažnom dvorištu. Na području Općine potrebno je turiste informirati gdje i kako mogu odlagati i razvrstati koristan otpad u obliku tiskanih materijala na više jezika - letaka i obavijesti na internet stranicama Općine i Turističke zajednice. U suradnji s Turističkom zajednicom Općine potrebno je poticati iznajmljivače turističkih postelja na nabavu spremnika za odvajanje otpada u apartmanima kako bi turisti također mogli sudjelovati u izdvajanju komponenti iz MKO. Također, moguće je provedba sufinanciranja od strane Općine za iznajmljivače turističkih smještaja u svrhu dobivanje eko certifikata i oznaka za svoje djelatnosti.

Za dostizanje planiranih ciljeva odvojeno sakupljenog otpada potrebno je, između ostalog, voditi točnu evidenciju o količinama i vrstama prikupljenog otpada s područja Grada

te takve podatke godišnje prijavljivati u Registar onečišćavanja okoliša. Komunalna tvrtka izraditi će analizu MKO koji potječe s područja Grada kako bi se dobio uvid u točan sastav MKO temeljem kojeg se mogu procijeniti količine proizvedenog biootpada.

(c.) Za ostvarenje **Cilja 1.3. Odvojeno prikupiti 40% biootpada iz komunalnog otpada** potrebno je provesti mjere u nastavku.

Prethodno spomenutim mjerama za cilj smanjenja nastanka komunalnog otpada poticati će se stanovništvo na kućno kompostiranje na privatnim površinama ili pomoću spremnika-kompostera. Općina će u suradnji s komunalnom tvrtkom uspostaviti sustav odvojenog prikupljanja biootpada putem spremnika za odvojeno prikupljanje biootpada. Odvojeno prikupljeni biootpad odvožit će se na lokaciju kompostane u Gradu Omišu.

Što se tiče biorazgradivog otpada, njegov udio u MKO će se ubuduće smanjivati jer će se na području Općine poticati kućno kompostiranje. Preostali biorazgradivi otpad obrađivat će se MBO tehnologijom na lokaciji budućeg CGO-a.

Komunalna tvrtka izraditi će analizu MKO koji potječe s područja Općine kako bi se dobio uvid u točan sastav MKO temeljem kojeg se mogu procijeniti količine proizvedenog biootpada.

(d.) Za ostvarenje **Cilja 1.4. Odložiti manje od 25% komunalnog otpada** potrebno je provesti sve prethodno predložene mjere za dostizanje ciljeva u gospodarenju otpadom. Provođenjem svih mjera za dostizanje ostalih ciljeva u gospodarenju otpadom na prostoru Općine posljedično će se ostvariti i mjera za odlaganje manje od 25% proizvedenog komunalnog otpada.

Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu potrebno je kao mjera za smanjenje količina odloženog komunalnog otpada. Mjera uključuje redovite analize sastava miješanog komunalnog otpadu s područja Općine od strane komunalne tvrtke Peovica d.o.o. za potrebe praćenja ciljeva i određivanja udjela biorazgradive komponente u otpadu.

10.2 Mjere za unaprijeđenje sustava gospodarenja građevnim otpadom

Cilj u gospodarenju otpadom koji se tiče građevnog otpada nalaže do 2022. godine odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada.

Na prostoru Općine neće se graditi reciklažno dvorište već će se na prostoru Grada Omiša u sklopu planirane gospodarske zone Gata izgraditi reciklažno dvorište za građevinski otpad namijenjeno svim JLS na kojima komunalna tvrtka Peovica d.o.o. vrši svoju djelatnost.

10.3 Mjere za unaprijeđenje sustava gospodarenja ostalim kategorijama otpada

Za unaprijeđenje gospodarenja ostalim kategorijama otpada potrebno je vršiti konstantnu edukaciju stanovnika Općine kako bi ih se informiralo o mogućnostima odvajanja otpada na zelenim otocima, kućnom pragu i reciklažnom dvorištu.

Za otpadni tekstil potrebno je odrediti lokacije za postavljanje spremnika namijenjenih prikupljanju otpadnog tekstila te surađivati s koncesionarima koji prikupljaju tu vrstu otpada.

Sav problematičan otpad stanovnici Općine moći će predavati u reciklažnom dvorištu, mobilnom reciklažnom dvorištu ili na mjestu kupnje proizvoda od kojeg nastaje opasan otpad sukladno zakonskim propisima, dok će ostale komponente MKO odvajati putem zelenih otoka i na kućnom pragu.

Opasan otpad koji nastaje određenom proizvodnom djelatnošću potrebno je propisno privremeno skladištiti do predaje takvog otpada ovlaštenoj osobi uz ispunjavanje prateće dokumentacije. U svrhu nadzora predaje proizvodnom otpada komunalno redarstvo može tražiti uvid u dokumentaciju za gospodarenje otpadom u gospodarskim subjektima (prateći listovi i ONTO očevidnici).

10.4 Mjere sanacije lokacija onečišćenih otpadom

Kako na području Općine ne postoje zabilježene lokacije onečišćene otpadom odbačenim u okoliš, tzv. divlja odlagališta otpada, posebne mjere sanacije neće se propisivati. Ukoliko dođe do pojave novih divljih odlagališta potrebno je ista u što kraćem roku sanirati.

Predložene mjere za postupanje ukoliko se na području Općine pojave lokacije na kojima je otpad nepropisno odbačen u okoliš dane su u nastavku:

1. Ukoliko dođe do nastanka divljeg odlagališta, izvršiti detaljan pregled istog, ograditi ga i onemogućiti daljnji pristup koji bi onemogućio daljnje odlaganje na isti, razvrstati otpad na njemu (odvojiti otpad koji se može reciklirati, odvojiti komunalni od građevnog otpada) i pristupiti sanaciji
2. Nadzor divljeg odlagališta
3. Uspostaviti službu komunalnog redarstva na području Općine
4. Naplaćivanje kazni za odlaganje otpada na za to nepredviđenom mjestu
5. Uspostava telefona na koji se mogu dojaviti nepravilnosti ili prijaviti počinitelje koji nezakonito postupaju s otpadom

Na internetskim stranicama Općine potrebno je objaviti, ali i uspostaviti, besplatne telefonske brojeve na koje stanovnici Općine mogu prijaviti nepropisno odbačen otpad u okoliš.

Na godišnjoj bazi će se u suradnji s turističkom zajednicom, školama, vrtićima, udrugama i komunalnim društvom organizirati čišćenje okoliša od nepropisno odloženog otpada u okoliš kao i edukacije o štetnosti otpada koji je na taj način odbačen u okoliš.

10.5 Mjere za provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti

U svrhu ostvarivanja cilja **3. Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti** potrebno je provesti mjere u nastavku s naglaskom na sprječavanje nastanka otpada, povećanja odvojenog prikupljanja otpada i ponovne uporabe te sprječavanje odlaganja problematičnog otpada u miješani komunalni otpad.

Za uspostavu održivog gospodarenja otpadom na području Općine sukladno PGORH potrebno je značajne napore uložiti u edukaciju stanovnika Općine, ali i svih ostalih sudionika u gospodarenju otpadom. Bez provedbe kvalitetnih izobrazno-informativnih programa neće biti moguće dostići ciljeve u gospodarenju otpadom koji su propisani do 2022. godine.

Jedinica lokalne samouprave dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio. Jedinica lokalne samouprave dužna je u sklopu mrežne stranice uspostaviti i ažurno održavati mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području.

Stanovništvo Općine potrebno je kroz edukacije, radionice, pisane materijale, internet informiranje i ostale vrste informiranja educirati o:

- potrebama i načinima odvojenog prikupljanja otpada na području Općine,
- pravilnom postupanju s otpadom,
- kućnom kompostiranju,
- štetnosti problematičnog otpada i divljih odlagališta otpada po okoliš,
- mjerama i akcijama koje se namjeravaju poduzeti kako bi se spriječilo nepropisno odlaganje otpada.

Za edukacije je potrebno predvidjeti dinamiku akcija i potrebna sredstva za predavače i pisane materijale. Edukacije će se provoditi, osim suradnje s komunalnom tvrtkom Peovica d.o.o., i u suradnji sa nevladinim udrugama za zaštitu okoliša. Edukacije će se provoditi najmanje dva puta godišnje. Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost sufinancira provođenje informativnih radionica i materijala o pravilnom postupanju s otpadom.

U suradnji s komunalnom tvrtkom Peovica d.o.o. potrebno je 2 puta godišnje organizirati „Info punkt“ gdje će stanovnici Općine moći dobiti informacije o pravilnom postupanju s otpadom. U suradnji s komunalnom tvrtkom Peovica d.o.o. potrebno je organizirati izlete i posjete komunalnoj tvrtki za djecu u vrtićima i školama kako bi se i najmlađi stanovnici Općine educirali o postupanju s otpadom.

U sklopu organiziranih edukacija o gospodarenju otpadom za stanovnike Općine moguće je urediti sustav motivacije stanovnika na način da im prisustvovanje na edukaciji umanjuje cijenu odvoza MKO ili im prisustvovanjem na edukaciji Općina financira nabavu spremnika za odvojeno prikupljanje otpada.

10.6 Mjere unaprijeđenja nadzora nad gospodarenjem otpadom

Za ostvarivanje **cilja 4. Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom** potrebno je provesti mjere opisane u nastavku.

Za poboljšanje sustava nadzora nad gospodarenjem otpadom na području Općine potrebno je u prvom redu uspostaviti efikasnu službu komunalnog redarstva (samostalno ili u suradnji s okolnim Općinama) koja bina terenu mogla iz prve ruke educirati stanovnike Općine o propisnom gospodarenju otpadom te nadgledati stanje okoliša u vidu nepropisno odbačenog otpada u okoliš. Kako bi služba komunalnog redarstva mogla funkcionirati potrebno je provesti kvalitetnu izobrazbu komunalnih redara i komunalnih izvidnika u segmentu gospodarenja otpadom kao i reviziju Odluke o komunalnom redu, posebno u dijelu gospodarenja otpadom.

Dodatne mjere nadzora odnose se na evidenciju točnih količina svih vrsta otpada prikupljenih na području Općine u jednoj kalendarskoj godini te na analizu sastava MKO s područja Općine. Ove mjere izvodile bi se u suradnji s komunalnom tvrtkom Peovica d.o.o.

10.7 Mjere za ispunjavanje obveza Općine određene ZOGO-om

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom propisane su obveze JLS u pogledu gospodarenja otpadom.

Općina na svom prostoru:

- ima osiguranu javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, ali nema javnu uslugu prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada,
- odvojeno se prikuplja plastična ambalaža, staklo, papir i karton te metal putem zelenih otoka,
- ne postoje lokacije nepropisno odbačenog otpada u okoliš,
- Plan gospodarenja otpadom Općine se u 2016. godini nije provodio iz razloga što je PGORH stupio na snagu tek u 2017. godini,
- provode se izobrazno-informativne aktivnosti od strane komunalne tvrtke Peovica d.o.o. u pogledu odvajanja otpada na zelenim otocima,
- akcije prikupljanja otpada nisu se provodile.

U pogledu izvršavanja obveza JLS propisanih ZOGO-om Općina mora urediti funkcioniranje (mobilnog) reciklažnog dvorišta, ali i sustava odvojenog prikupljanja otpada principom „od vrata do vrata“, kako bi se i ostale kategorije otpada mogle predavati odvojeno od MKO. Javna usluga prikupljanja biorazgradivog otpada uspostaviti će se u budućem razdoblju putem posebnih spremnika za prikupljanje biootpada. Općina će usvajanjem ovog Plana na svom području provoditi ciljeve gospodarenja otpadom određene PGORH. Općina će nastaviti s nadgledanjem lokacija na prostoru Općine s ciljem sprječavanja nepropisno odloženog otpada u okoliš te će dodatno educirati građane u pogledu gospodarenja otpadom.

Pravna i fizička osoba – obrtnik može, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu za gospodarenje vrstom otpada koji će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja ako je ishodila suglasnost upravnog odjela jedinice lokalne samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša. Potrebno je organizirati akcije prikupljanja papira i kartona, baterija, starih lijekova, EE otpada i ostalih vrsta problematičnog otpada kako bi se i kroz akcije korisnici educirali o štetnosti istog, ukoliko se ne izdvoji iz komunalnog otpada.

Zaključno, provedbom svih mjera za dostizanje ciljeva iz PGORH Općina bi posljedično ostvarila i izvršenje obveza propisanih ZOGO-om.

11. PROJEKTI VAŽNI ZA PROVEDBU PLANA GOSPODARENJA OTPADOM

Popis važnih projekata za provedbu ovog Plana i dostizanje ciljeva dan je u Tablici 22.

Tablica 22. Popis projekata važnih za provedbu Plana prema PGORH

Br.	Popis projekata važnih za provedbu Plana - RH	Popis projekata važnih za provedbu Plana - Općina
1.	Provedba izobrazno-informativnih aktivnosti	Provedba izobrazno-informativnih aktivnosti
2.	Unaprjeđenje informacijskog sustava gospodarenja otpadom	-
3.	Nabava i distribucija kućnih kompostera	Nabava i distribucija kućnih kompostera
4.	Nabava opreme, vozila i plovila za odvojeno prikupljanje biootpada, papira/kartona, stakla, metala i plastike	Nabava opreme, vozila i plovila za odvojeno prikupljanje biootpada, papira/kartona, stakla, metala i plastike
5.	Izgradnja postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira/kartona, metala, stakla, plastike i drva (sortirница)	Suradnja u izgradnji postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira/kartona, metala, stakla, plastike i drva (sortirница)
6.	Izgradnja postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada	Suradnja u izgradnji postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada (kompostana)
7.	Izgradnja reciklažnih dvorišta	Suradnja u izgradnji reciklažnog dvorišta
8.	Izgradnja odlagališnih ploha za odlaganje otpada koji sadrži azbest	-
9.	Izgradnja reciklažnih dvorišta za građevni otpad	Suradnja u izgradnji reciklažnog dvorišta za građevni otpad
10.	Sanacija odlagališta neopasnog otpada	-

12. PLAN SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA

Republika Hrvatska do sada nije imala obvezu pripreme Plana sprječavanja nastanka otpada, pa iako se neke mjere sprječavanja nastanka otpada već provode, nedostaje odgovarajuća organizacija sustava sprječavanja nastanka otpada, kao i konkretni pokazatelji za praćenje učinkovitosti mjera. U svrhu poticanja provedbe aktivnosti sprječavanja nastanka otpada, sve zemlje članice EU, pa tako i RH dužne su izraditi Plan sprječavanja nastanka otpada, a sukladno Direktivi 2008/98/EZ njegov okvirni sadržaj definiran je Prilogom IV. navedene Direktive, a koji je prenesen ZOGO-om. Prema ZOGO-u sprječavanje nastanka otpada podrazumijeva mjere poduzete prije nego neka tvar, materijal ili proizvod postane otpad, u svrhu smanjenja količina otpada, uključujući ponovnu uporabu proizvoda i produljenje njihova životnog vijeka, smanjenje negativnih utjecaja nastalog otpada na okoliš i ljudsko zdravlje, te smanjenje sadržaja opasnih tvari u materijalima i proizvodima.

Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017.-2022. godine izrađen je i Plan sprječavanja nastanka otpada.

Sprječavanjem nastanka otpada postiže se smanjenje količina i toksičnosti otpada prije nego bilo koji drugi postupak uporabe ili zbrinjavanja uopće postanu opcija.

Sprječavanje nastanka otpada pridonosi ostvarenju sljedećih općih ciljeva gospodarenja otpadom:

- odvajanje gospodarskog rasta od porasta količina nastalog otpada
- očuvanje prirodnih resursa
- smanjenje ukupne mase otpada koja se odlaže na odlagališta
- smanjenje emisija onečišćujućih tvari u okoliš
- smanjenje opasnosti za zdravlje ljudi i okoliš.

12.1 Postojeće stanje na sprječavanju nastanka otpada, ciljevi i prioriteti

Komunalni otpad sastoji se od različitih vrsta iskoristivih materijala različitog porijekla nastanka, ali isto tako određene komponente komunalnog otpada sadrže opasne tvari štetne za okoliš i ljudsko zdravlje. Unatoč značajnim naporima na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini da se smanji količina komunalnog otpada koji nastaje i koji se odlaže na odlagališta, prema službenim podacima HAOP-a, postotak odvojeno skupljenog i oporabljenog otpada još uvijek je relativno nizak i najveći dio proizvedenog komunalnog otpada završi na odlagalištima otpada i to bez prethodne obrade.

Biootpad zauzima značajno mjesto u programima europskih institucija pa je tako potrebno osigurati odvojeno prikupljanje biootpada s namjerom kompostiranja i digestije biootpada, obradu biootpada na način da se postiže visok stupanj zaštite okoliša, korištenje za okoliš sigurnih materijala proizvedenih iz biootpada i dr. Postojeći zakonski okvir za gospodarenje komunalnim otpadom koji propisuje kvantitativne ciljeve vezane za biorazgradivi komunalni otpad, ekonomske mjere u vidu naknada, uključujući i propis koji regulira gospodarenje nusproizvodima i ukidanje statusa otpada, a kojim su propisani posebni kriteriji za ukidanje statusa otpada za kompost i anaerobni digestat, izvrsna su osnova za kreiranje

sustava u kojem će se učinkovito primjenjivati definirani red prvenstva u gospodarenju biootpadom.

Obzirom na sustavne promjene u računalnoj tehnologiji i pojavljivanje novih elektroničkih kućanskih pomagala ovaj tok otpada predstavlja jednu od najbrže rastućih kategorija otpada. Sve je veći broj uređaja i opreme koji nakon svoga vijeka trajanja postaju EE otpad, uzrokujući time dva problema: onečišćenje okoliša i nepovratni gubitak vrijednih sirovina.

Naime, EE otpad može sadržavati opasne materijale, kao što su npr. olovo, krom, kadmij, živa, fosfor, razni bromidi, berilij, barij, silicij, arsen, itd. Živa iz elektroničke opreme predstavlja vodeći izvor žive u komunalnom otpadu. Dodatno, plastici koja se koristi u elektroničkoj opremi često se dodaju i inhibitori požara na bazi broma, koji uslijed neodgovarajućeg gospodarenja ovom vrstom otpada mogu uzrokovati značajne negativne učinke na okoliš. S druge strane, EE otpad sadrži brojne vrijedne materijale (staklo, plastiku, plemenite metale), koji se mogu ponovno iskoristiti. Ponovna uporaba i recikliranje sirovina iz islužene elektroničke opreme pomaže u očuvanju prirodnih resursa i sprječavanju onečišćenja zraka i vode i sprječavanju nastanka stakleničkih plinova uzrokovanih proizvodnjom novih proizvoda. Zbog svega navedenog od izuzetne je važnosti spriječiti nastanak EE otpada i ponovno iskoristiti ili reciklirati staru EE opremu i uređaje, te je stoga predložen niz mjera i provedbenih mehanizama za smanjenje količina ukupno nastalog EE otpada i smanjenje njegova štetnog utjecaja na okoliš.

Papir je jedan od najvažnijih i najraširenijih potrošačkih materijala s gotovo neograničenom mogućnošću namjene. U komunalnom otpadu nalazi se oko 30% otpada od papira i kartona. Ukoliko se odlaže, organski otpad kao što je papir razgrađuje se u bioplin, koji sadrži metan – staklenički plin povezan sa globalnim zatopljenjem. Otpadni papir i karton u tijelu odlagališta sporo se razgrađuju te značajno produljuju vijek aktivnosti odlagališta. Obzirom na visok udio ove vrste otpada u komunalnom otpadu uspješno provođenje mjera i aktivnosti sprječavanja nastanka otpadnog papira i kartona važno je i za postizanje strogih europskih ciljeva.

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, građevni otpad je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenje je nastao.

Neodgovarajuće gospodarenje građevnim otpadom ne samo da onečišćuje okoliš, već ova kategorija otpada zauzima veliki volumen na odlagalištima otpada. Prema rezultatima analize stanja i projekcijama o količinama proizvedenog građevnog otpada u RH i količinama koje se predviđaju za plansko razdoblje ovog dokumenta ova vrsta otpada obzirom na količine koje nastaju, visoki potencijal za recikliranje, te zakonski postavljene ciljeve predstavlja prioritet u gospodarenju otpadom i aktivnostima sprječavanja nastanka otpad

12.2 Mjere sprječavanja nastanka otpada

Predložene mjere za sprječavanje nastanka otpada dane su u PGORH. Mjere primjenjive za Općinu dane su u nastavku Tablicom 23.

Tablica 23. Mjere za sprječavanje nastanka otpada prema PGORH

Br.	Mjera	Opis
1.	Poticanje ponovnog korištenja materijala od rušenja	Ova mjera uključuje sprječavanje nastanka građevnog otpada: - uvođenje poticajne naknade za ponovno korištenje materijala od rušenja - definiranje uvjeta koje mora zadovoljiti materijal od rušenja
2.	Organizacija informativno-edukativnih kampanja na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane	Ova mjera uključuje sprječavanje nastanka biootpada: - Provođenje informacijskih kampanja koje uključuju izradu i promoviranje letaka i priručnika - Edukacija putem radionica i priprema edukacijskih materijala o načinu definiranja mjera i aktivnosti za sprječavanje nastanka biootpada
3.	Promicanje održive gradnje	Ova mjera uključuje sprječavanje nastanka građevnog otpada u vidu edukacija o održivoj gradnji
4.	Uspostava sustava doniranja hrane	Ova mjera uključuje sprječavanje nastanka biootpada: - pokretanje kampanje s temom doniranja hrane
5.	Organizacija komunikacijske kampanje za građane	Ova mjera uključuje sprječavanje nastanka komunalnog otpada
6.	Poticanje sprječavanja nastanka otpadnih plastičnih vrećica	Ova mjera uključuje sprječavanje nastanka komunalnog otpada
7.	Promicanje kućnog kompostiranja	Ova mjera uključuje sprječavanje nastanka biootpada
8.	Poticanje „zelene“ i održive javne nabave	Sprječavanje nastanka komunalnog otpada, EE otpada i otpadnog papira i kartona, sprječavanje nastanka građevnog otpada
9.	Poticanje razmjene i ponovne uporabe isluženih proizvoda	Sprječavanje nastanka komunalnog i EE otpada

13.FINANCIJSKA SREDSTVA ZA PROVEDBU MJERA PLANA

Općina je dužna osigurati provedbu mjera gospodarenja otpadom na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom javnost rada. Sredstva za provedbu ovog Plana potrebno je osigurati iz:

- Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost,
- komunalne naknade,
- sredstva iz strukturnih fondova Europske unije namijenjenih zaštiti okoliša.

Okvirni troškovi izgradnje sustava gospodarenja komunalnim otpadom prikazani su u Tablici 24:

Tablica 24. Okvirni troškovi izgradnje sustava gospodarenja komunalnim otpadom

Vrsta troška	Okvirna ukupna cijena troška	Vrijeme troška
Prekretni kiper sanduk zapremine 3.5 m ³ - 3 komada	Ovisno o visini nadoknade troškova od strane FZOEU - oko 600.000,00 kn*	2018., 2019. god.
Kamion smečar - 2 komada	Ovisno o visini nadoknade troškova od strane FZOEU - oko 2.100.000,00 kn*	2019., 2020. god.
Kamion navlakač	Ovisno o visini nadoknade troškova od strane FZOEU - oko 2.000.000,00 kn*	2018., 2019. god.
Nadogradnja za vozila za skupljanje otpada	Ovisno o visini nadoknade troškova od strane FZOEU - oko 3.000.000,00 kn*	2018., 2019. god.
Drobnica za otpad	Ovisno o visini nadoknade troškova od strane FZOEU - oko 2.500.000,00 kn*	2020. god.
Nabava kompostera	Ovisno o visini nadoknade troškova od strane FZOEU - oko 500.000,00 kn	2017., 2018.,2019. god.
Nabava spremnika / vrećica za odvojeno prikupljanje otpada	Ovisno o visini nadoknade troškova od strane FZOEU - oko 1.500.000,00 kn	2017., 2018., 2019., 2020. god.
Nabava podzemnih spremnika za otpad (nabava, ugradnja, smećomat)	Ovisno o visini nadoknade troškova od strane FZOEU - oko kn – oko 30.000,00 kn po spremniku	2019., 2020. god.
Samohod za drobljenje građevnog i glomaznog otpada	Ovisno o visini nadoknade troškova od strane FZOEU - oko 4.500.000,00 kn*	2020. god

Nabava bio-filterskih poklopaca za spremnike u kojima se nalazi biorazgradivi otpad	Ovisno o visini nadoknade troškova od strane FZOEU - oko 500.000,00 kn	2018., 2019., 2020. god.
Nabava malih spremnika (kantica) za predaju otpadnog ulja u reciklažnom dvorištu	Ovisno o visini nadoknade troškova od strane FZOEU - oko 60.000,00 kn	2018., 2019. god.
Čipiranje spremnika za MKO (ugradnja čipova, uređaji za očitavanje, programska podrška)	Ovisno o visini nadoknade troškova od strane FZOEU - oko 250.000,00 kn	2020., 2021. god.
Izgradnja reciklažnog dvorišta (dokumentacija, izgradnja, opremanje)	Ovisno o visini nadoknade troškova od strane FZOEU oko 3.000.000,00 kn*	2018., 2019., 2020. god.
Izgradnja reciklažnog dvorišta za građevinski otpad	Ovisno o visini nadoknade troškova od strane FZOEU oko kn 5.000.000,00 kn*	2018., 2019., 2020. god.
Izgradnja sortirnice i kompostane	Ovisno o visini nadoknade troškova od strane FZOEU oko – 20.000.000,00 kn*	2020., 2021., 2022. god.
Nabava sjeckalice za granje i vrtni otpad	Ovisno o visini nadoknade troškova od strane FZOEU - oko 150.000,00 kn*	2020. god.
Izrada Programa izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom	Oko 5.000,00 kn/godišnje	Kontinuirano
Edukacija i održavanje izobrazno-informativnih aktivnosti	Oko 20.000,00 kn/godišnje (veći godišnji trošak u početnim godinama edukacijskih aktivnosti)	Kontinuirano
Akcije prikupljanja otpada	Oko 20.000,00 kn/godišnje	Kontinuirano

Troškovi koji su u gornjoj tablici označeni s „*“ prikazuju ukupan trošak komunalne opreme i građevina za gospodarenje otpadom koju komunalna tvrtka Peovica d.o.o. planira nabaviti i izgraditi. Navedena komunalna oprema i građevine za gospodarenjem otpadom namijenjene su svim JLS na kojima komunalna tvrtka Peovica d.o.o. vrši svoje djelatnosti. Općina će sudjelovati u sufinanciranju komunalne opreme i građevina za gospodarenje otpadom sukladno udjelu u vlasničkoj strukturi komunalne tvrtke, odnosno s oko 25%.

14. ZAKLJUČAK

Prema Zakonu o zaštiti okoliša (NN 80/13, 15/78) u članku 18. navedeno je (1) Vlada, županije, Grad Zagreb, veliki gradovi, gradovi i općine, u skladu sa svojim nadležnostima, potiču djelatnosti i aktivnosti u svezi sa zaštitom okoliša koje sprječavaju ili smanjuju onečišćavanje okoliša, kao i zahvate u okoliš koji smanjuju uporabu tvari, sirovina i energije te manje onečišćuju okoliš ili ga iskorištavaju u dopuštenim granicama.

(2) Vlada, županije, Grad Zagreb, veliki gradovi, gradovi, općine i pravne osobe s javnim ovlastima u području zaštite okoliša dužni su poticati **informiranje, izobrazbu i poučavanje javnosti** o zaštiti okoliša i održivom razvitku i utjecati na razvijanje svijesti o zaštiti okoliša u cjelini.

Održivi razvoj i smjernice za uspostavu istog daju putokaz kojim Planovi gospodarenja otpadom svih subjekata, a posebice Općina na kojima je velika odgovornost, obuhvaćaju sve aktivnosti i potrebna sredstva za učinkovito gospodarenje otpadom. Planiranim aktivnostima u gospodarenju otpadom, koje su navedene ovim Planom gospodarenja otpadom Općine, postići će se ciljevi gospodarenja otpadom zacrtani na nacionalnoj razini.

Mjere gospodarenja otpadom Općine obuhvaćaju sve mjere od smanjenje nastanka otpada, odvojenog prikupljanja otpada te smanjenja količina otpada koje se odlažu na odlagalištu otpada. Revizijom cjenika javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada, uspostavom službe komunalnog redarstva, uspostavom funkcioniranja reciklažnog dvorišta i mobilnog reciklažnog dvorišta, podjelom kućnih kompostera, nabavkom nove opreme za odvojeno prikupljanje otpada principom „od vrata do vrata“, nabavkom spremnika za odvojeno prikupljeno biootpada, sudjelovanjem u izgradnji kompostane, sortirnice i reciklažnog dvorišta za građevinski otpad na prostoru Grada Omiša, revizijom Odluke o komunalnom redu i ostalih zakonskih akata Općine te provođenjem edukacijskih aktivnosti motiviralo bi se stanovnike Općine na odvajanje komponenti miješanog komunalnog otpada, kućno kompostiranje biorazgradivog komunalnog otpada te predavanje samo ostatnog otpada, odnosno miješanog komunalnog otpada.

Općina želi svim mjerama iz ovog Plana postati „zelena Općina“, ali isto tako, postupati sukladno Zakonu o zaštiti okoliša (NN 80/13) i Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. (NN 03/17) te biti Općina u kojoj će svaki stanovnik promišljati o zaštiti okoliša. Općina usvajanjem ovog Plana postavlja ciljeve i rokove provedbe istih. Nadzor nad provedbom Plana obavlja Upravni odjel za održivi razvoj Splitsko-dalmatinske županije.

Načelnik Općine najmanje jednom godišnje, najkasnije do 31. siječnja tekuće godine, za prethodnu godinu, podnosi izvješće Općinskom vijeću o izvršenju Plana, a poglavito o provedbi utvrđenih obaveza i učinkovitosti poduzetih mjera. Godišnje izvješće priprema radna skupina koju imenuje Načelnik. Izvješće se najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu dostavlja Upravnom odjelu za održivi razvoj Splitsko-dalmatinske županije i objavljuje u službenim novinama.

Ovaj Plan stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Općine Dugi Rat“.

Klasa: _____

Ur.br.: _____

Općina, _____ 2017. god.

PREDSJEDNIK OPĆINSKOG VIJEĆA

15. PRILOZI

15.1 Popis otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna zaprimati

NAZIV	VRSTA	OPIS
Problematični otpad	200113*	Otapala
	200114*	Kiseline
	201015*	Lužine
	200117*	Fotografske kemikalije
	200119*	Pesticidi
	200121*	Fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu
	200123*	Odbačena oprema koja sadrži klorofluorouglikove
	200126*	Ulja i masti koja nisu navedeni pod 200125
	200127*	Boje, tiskarske boje, ljepila i smole koje sadrže opasne tvari
	200129*	Deterdženti koji sadrže opasne tvari
	200131*	Citotoksici i citostatici
	200133*	Baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 160601, 160602 i 160603 i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže baterije
	200135*	Odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 200121 i 200123, koja sadrži opasne komponente
	200137*	Drvo koje sadrži opasne tvari
150110*	Ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima	
150111*	Metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom	
Otpadni papir	150101	Ambalaža od papira i kartona
	200101	Papir i karton
Otpadni metal	150104	Ambalaža od metala
	200140	Metali
Otpadno staklo	150107	Staklena ambalaža
	200102	Staklo
Otpadna plastika	150102	Ambalaža od plastike
	200139	Plastika
Otpadni tekstil	200110	Odjeća
	200111	Tekstil
Krupni (glomazni) otpad	200307	Glomazni otpad
Jestiva ulja i masti	200125	Jestiva ulja i masti

Boje	200128	Boje, tiskarske boje, ljepila i smole koje nisu navedene pod 200127
Deterdženti	200130	Deterdženti koji nisu navedeni pod 200129
Lijekovi	200132	Lijekovi koji nisu navedeni pod 200131
Baterije i akumulatori	200134	Baterije i akumulatori koji nisu navedeni pod 200133
Električna i Elektronička oprema	200136	Odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 200121, 200123 i 200135

15.2 Mjere, nositelji i rokovi za postizanje zadanih ciljeva

Mjera	Nositelji	Godina					
		2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Smanjenje ukupne količina proizvedenog komunalnog otpada	JLS/Peovica d.o.o.	+	+	+	+	+	+
Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje otpada	JLS/Peovica d.o.o.	+	+	+	+	+	+
Uspostava odvojenog prikupljanja otpada sistemom „od vrata do vrata“	JLS/ Peovica d.o.o.	-	-	-	-	-	+
Sudjelovanje u uspostavi reciklažnog dvorišta na prostoru Grada Omiša	JLS/Peovica d.o.o.	-	-	+	+	+	+
Omogućiti građanima korištenje mobilnog reciklažnog dvorišta	JLS/Peovica d.o.o.	+	+	+	+	+	+
Sudjelovati u izgradnji sortirnice na prostoru Grada Omiša	JLS/Peovica d.o.o.	-	-	+	+	+	+
Sudjelovanje u izgradnji kompostane na prostoru Grada Omiša	JLS/Peovica d.o.o.	-	-	-	+	+	+
Sudjelovanje u izgradnji reciklažnog dvorišta	JLS/ Peovica d.o.o.	-	-	-	+	+	+

Plan gospodarenja otpadom Općine Dugi Rat za razdoblje 2017. – 2022.

za građevinski otpad na prostoru Grada Omiša							
Nabava sjeckalice za granje i vrtni otpad	JLS/Peovica d.o.o.	-	-	-	-	+	+
Izmjene cjenika javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada	JLS/Peovica d.o.o.	+	-	-	-	-	-
Uspostava kvalitetne službe komunalnog redarstva	JLS	+	-	-	-	-	-
Eko-akcije prikupljanja turističkog otpada	JLS/Peovica d.o.o.	+	+	+	+	+	+
Izmjena Odluke o komunalnom redu	JLS	+	-	-	-	-	-
Nadgledanje prostora Grada s ciljem uočavanja nepropisno odbačenog otpada u okoliš	JLS	+	+	+	+	+	+
Edukacija stanovništva	JLS/Peovica d.o.o.	+	+	+	+	+	+
Općinski poticaji za dostizanje ciljeva u gospodarenju otpadom	JLS	+	+	+	+	+	+
Provođene zelene javne nabave	JLS, tijela javne vlasti, ustanove	+	+	+	+	+	+
Analize sastava MKO koji potječe s prostora Općine	Peovica d.o.o.	+	+	+	+	+	+
Evidencija količina i vrsta otpada sakupljenog s prostora Općine	Peovica d.o.o.	+	+	+	+	+	+